

og humanitære velferdsorganisasjoner. Mange av våre beste forfatters skrifer er blitt forbudt. Konsentrasjonsleire er opprettet. Undtagelsestilstand og standrett etableres, og flere av nasjonens beste menn er myrdet. Hele den offentlige forvaltning og alle kulturinstitusjoner blir systematisk nazifisert. I den ensøttede presse fårer den åndelige prostitusjon sine orgier. Økonomisk er vårt land blitt utplyndret av okkupanten med ekte tysk grundighet. Hensynsløst blir det norske folks levestandard skjøttet ned til fordel for nazismens røverkrig. Fagorganisasjonen nazifiseres. Det forlanges endog at nordmenn skal ta ektivt del i den skjendige folkefiendelige kringg.

Dette er stillingen for Norge idag. Og hvordan er så den framtid som som nazistene planlegger for det norske folk? I sin høsttale stilte Terboven opp to veier vi nordmenn skulde velge mellom: Enten direkte innlemmelse i Nazityskland, eller å bli nasjonalsosialistisk vasallstat med Quisling som den formelle toppfigur. Ifølge avtale mellom Terboven og Quisling skal det også etter fredsslutningen holdes faste tyske garnisoner i norske byer, og Norges viktigste næringsveier skal legges under et permanent tysk kontroll. I begge tilfeller skal Norge i virkeligheten styres fra Berlin.

Men dette vil ikke det norske folk. Vi nordmenn velger den tredje vei den eneste virkelige utvei: Som aktiv del av den antinazistiske verdensfront med alle midler å kjempe oss fri fra nazismens ak.

Hitler forsøker idag sitt røvettokt å legge alle Europas nasjoner i slavelenker. Tyranniet feirer triumfer som var ukjente endog i Den Hellige Allianses tid, da alle Europas reaksjonære makter hadde sammensvoret seg mot friheten. Ogå den gang - i perioden 1815-1848 - ble en rekke nasjoner undertrykt. Men før eller senere reiste de seg i en seierrik kamp mot undertrykkerne. Vårt eget folks historie rummer stolte kamptradisjoner som vi kan bygge på i en seig utrettelig og heroisk strid for Norges frihet og selvstendighet. Idag som i 1814 er løsenet: Heller dø enn leve som slaver.

Gjennom krigen på østfronten er kampen mot facismen trått inn i den avgjørende fase. Ikke bare Norges, men hele verdens sjebne står på spill. Overalt, i alle land, på alle frontavsnitt må derfor alle krefter mobiliseres for å slå nazismens stormløp tilbake. Lykkes ikke dette, vil nasjonene og den arbeidende menneskehet bli lagt i lenker for generasjoner framover. På østfronten raser en kamp på liv og død. De frihetselskende folkeslag i Sovjet-samveldet vil kjempe til siste mann og siste patron mot nazismen. Med beundring og begeistring følger hele verdens antinazistiske ter den tapre, heriske kamp som Sovjetsamveldets armeer og befolkning fører.

Men også vi nordmenn må gjøre vår innsats i denne historiske styrkeprøve. Selv om vi støtter oss på Sovjetsamveldets, Englands og Amerikas kam må vi ikke i første rekke bygge på hjelp utenfra. Norges befrielse fra nazityranniet må først og fremst være nordmenneens egenverk. Vi må være beredt til å kjempe med alle midler for friheten.

Derfor må mer enn noensinne alle krefter i vårt folk nå sveises sammen i en sterk og ubtrytelig nasjonal front, som forener alle ærlige nordmenn under ett felles førerskap.

I denne felles fylking vil vi tross ofre og vansker kjempe mot rettløsheten og vilkårligheten, mot terror metodene, mot nazifiseringen, for en fri fagbevegelse og frie organisasjoner og institusjoner forøvrig, for de sosiale rettigheter, for folkets forsyning med de nødvendige levnedsmidler, for lønnsforhøyelse og mot fortsatt senkning av folkets levestandard. I felles fylking vil vi kjempem for Norges framtid, - ikke under Terboven eller Quisling, ikke for et Norge som direkte eller indirekte styres fra Berlin, - men for et fritt og selvstendig Norge hvor folkets selvbestemmelsesrett og fulle suverenitet settes i høysetet.

FRAM FOR DET FRIE NORGE,

Den norske Frihetsfronten.

Til leserne. Tyskerne og N. S. har gjort oss den ære å legge særlig vekt på å hindre utgivelsen av illegale aviser. Denne enestående oppmerksomhet har inspirert avisens medarbeidere slik at vi ikke har kunnet undgå utvidelse. Det er vårt mål å nå så mange lesere som mulig. Vi er derfor taknemlige om enkelte rekestasjoner vil sørge for avtrykk.

Nr. 1. Tysklands stilling ved utgangen av "krigens avgjørende år". 2. årgang. 1942

Noe indre sammenbrudd i Tyskland kan en foreløpig ikke vente, dertil er det nazistiske maktapparatet for utbygget, men den passive misnøyen blir stadig mer merkbar, og terroren mot den tyske befolkning blir stadig mere skjerpet. I sin dystre tale 22. oktober innrømmet Hitler for første gang opposisjonen på hjemmefronten. Særlig har utviklingen på østfronten og de uhyggelige tapene virket nedslående, og det finnes vel knapt en tysker som ikke innerst inne vet hva det betyr at U.S.A. er kommet med i krigen. Nazi-partiet blir stadig mere forhatt, og en viss opposisjon av betydning kan en finne i militære og industrielle kretser og i den katolske kirken. Avsettelsen av den tyske øverstkommanderende generalfeltmarsjall von Brauchitsch og av øverstkommanderende på Moskvafronten og på sydfronten feltmarsjall von Beck og feltmarsjall von Rundstedt, er delvis et utslag av en gammel konflikt mellom partiet og generalene som stadig blir mere skjerpet, delvis et fortvilet forsøk fra Hitlers side på å finne syndebukker som skal få ansvaret for krigens bedrøvelige utvikling. Tysklands innre problemer begynner å bety stadig mere for krigsføreren. De engelske flyangrepene og mangelen på råstoffer har redusert krigsindustrien med over 50. Den tyske krigsmaskin begynner å gå på felgene, selv om det ennå kan gå lang tid før den opphører å gå.

Av denne grunn har den nye engelske offensiven i Libya vakt stor uro i ledende kretser i Tyskland, langt større enn den direkte militære betydning av et nederlag i Nord-Afrika skulle innebære. General Rommel fikk kategorisk ordre at offensiven måtte stanses. I første omgang ble også engelskmennene tilføyet meget store tap, og på et visst tidspunkt truet hele angrepet med å bryte sammen, delvis på grunn av uheldige operasjoner. Men feilene ble rettet på, og i dette rene materielle slaget var den engelske seieren viss, på grunn av den ganske store materielle overlegenheten. Inntil 20. ds. er det lyktes engelskmennene å erobre Benghazi og å trykke tyskerne sammen syd for byen, og ved benveien gjennom ørkenen å rykke fram til 250 km. fra Tripolis. Derimot holder aksemaktene enda de sterke fjellstillingene ved Sollum og Bardia. Store tyske flystyrker er overført fra østfronten, men størsteparten av aksemaktens panservogner er allerede satt ut av funksjon, og det er ikke lyktes å bringe de tysk-italienske styrker forsyninger eller troppeforsterkninger, og deres motstandskraft ebber fort ut. Et nederlag her vil ha stor virkning i Tyskland, for Italia vil det være katastrofalt - beleiringstilstand er allerede erklært over hele Sør-Italia. Aksemaktens siste mulighet for å redde situasjonen er et framstøt fra Fransk Nord-Afrika, og en aksjon her kan en derfor vente i løpet av de nærmeste måneder.

Også på Balkan møter tyskerne vanskeligheter. Siden den jugoslaviske armes sammenbrudd har serbiske friskarer kjempet i fjellene, og de har nå sluttet seg sammen under general Mihailovitsj som holder omtrent halvparten av det tidligere jugoslaviske området. 7 tyske divisjoner med tanks og bombefly er sendt ut mot de frie serbiske styrkene, men deres eneste resultat hittil er tusenvis av henrettelser blandt sivilbefolkningen. Til den serbiske frihetsarmeen har nylig også en stor gresk arme sluttet seg, som binder ikke mindre enn 18 tyske og italienske divisjoner med tanks og bombefly. Også i de andre okkuperte land har motstanden øket, og den passive sabotasjen blir mere og mere bryssom fordi den nødvendiggjør store besetlestropper og vanskeliggjør den fulle utnyttelse av landenes økonomiske resurser. Denne motstanden som især har flammet opp under russernes enestående kamp, har tyskerne møtt med en voldsom skjerpet terror, som delvis antar rent middelalderiske dimensjoner. Henrettelsene følger tett på hverandre i Tsjekkoslovakia, Polen, Frankrike, Belgia, Norge, Kroatia, Hellas, og også i "allierte" land som Ungarn, Romania og Bulgaria. En regner med at tyskerne i alt har myrdet flere hundretusen mann utover de som er falt i krigen. Store vanskeligheter møter tyskerne også i Italia, der befolkningen er krigstrette og mere og mere antitysk. Italia er nå et tysk-okkupert land i egentligste forstand, og tysk politikk driver ganske den samme art terror.

På alle områder begynner Tysklands tilling å bli prekær. En avlastning var nødvendig både av militære og politiske grunner, om Tyskland igjen skulle kunne samle krefter til den videre krig. Denne avlastningen var det meningen Japan skulle besørge, og i den siste tiden har en da også sett hvordan de ledende nazister har skjovet Japans krig i forgrunnen for å dekke over de sørgelige resultater på de andre frontene. Krigen i Stillehavet.

Japans stilling er imidlertid også fortvilet. Det er et fattig land, og krigen i Kina, som nu pågår på femte året, har tappet det sterkt. Japanerne har ikke vært istand

til å utvide sitt område i Kina, eller knekke den kinesiske motstanden, og siden Burma-veien ble åpnet i februar, og britisk og amerikansk krigsmateriell i store mengder er strømmet til Tsjang Kai-sjek, har kineserne hatt betydelig framgang. Japans vanskeligheter skjerpet militaristenes desperate innstilling og knyttet deres skjebne uløselig til Tysklands. Det siste forsøket på å endre Japans politiske utvikling, som bl.a. kom til uttrykk i ikke-angrepspakten med Sovjet-Samveldet, ble stanset av den nye japanske krigsregjeringen Tojo som tok makten etter det tyske overfallet 22.juni. Den nye regjeringen innledet sin aktivistiske politikk med et overfall på franks Indo-Kina, som kapitulerte etter tysk press, men dette skritt ble øyeblikkelig besvart med en blokade av Japan fra britiske Imperium, U.S.A. og nederlands India. Dermed var Japan i en håpløs situasjon, d manglet så å si alle viktige råstoffer, og dets makt i Øst-Asia ville være brutt om ikke blokaden ble hevet.

Den japanske regjeringen innledet endeløse forhandlinger med U.S.A. ledsaget av vekslende av løfter og av trusler. Den amerikanske regjeringen så imidlertid Japan i sammenheng med hele verdenssituasjonen og svarte med meget vidtgående krav til Japan: brudd med aksemaktene og tilbaketrekning av troppene fra Kina. Alt tyder på at U.S.A. bevisst har prøvost den krigen som det visste måtte komme, og de japanske militaristene hadde ikke noget valg. Deres makt bygget på krigspolitikken, og den var dømt om ikke Tyskland vant verdenskrigen. Hitler presset på militaristene fordi han ville ha den amerikanske krigsmåten vekk fra Atlanterhavet, og general Wavells tropper vekk fra Kaukasus. I av forhandlingene i Washington forberedte Japan seg på krigen, og resultatet av disse forberedelsene kom overraskende på U.S.A., selv om amerikanerne i og for seg var klar om den utvikling som fant sted. Det lykkes derfor japanerne å oppnå meget bemerkelsesverdige resultater i løpet av krigens første dager, luftangrepene på de amerikanske og engelske baseene var meget virkningsfulle, ett amerikansk og noen dager senere 2 engelske slagskip ble senket av "dødsbombere", flåtebasen Guam ble besatt, japanerne marsjerte inn i Thailand som straks kapitulerte, og landsatte tropper på Malakka og Fillipinene. Verden fikk et nytt bevis på de fordeler som autoritære stater alltid kan oppnå i begynnelsen av en krig.

I løpet av de 3 ukene krigen har vart, har situasjonen ikke nedret seg synderlig selv om japanerne har styrket sine stillinger endel. På Fillipinene hvor det foregår meget bitre kamper er japanerne utvilsomt overlegne i tall, men ikke i utrustning. På Malakka har japanerne hatt noen framgang, men enda er det 500 km. tett jungle mellom kampområdet og Singapore, verdens sterkeste festning. Britiske og kinesiske styrker har marsjert inn i Thailand i Nord. Japanerne har landsatt tropper i Saravak på Nord-Borneo hvor de har seg i besiddelse av noen ødelagte oljefelter, og på Ny-Guinea. Alt i alt har japanerne inntil nå hatt initiativet, mens britiske styrker sammen med amerikanske og nederlandske styrker ennå ikke har åpnet noen aksjoner av særlig omfang. Japanerne har imidlertid hatt meget store tap av transportskip, de har også mistet 2 slagskip.

U.S.A. hadde imidlertid systematisk forberedt seg på sin inntreden i krigen. allerede på vårparten fikk president Roosevelt meget vidtgående personlige fullmakter som tillot ham å treffe viktige disposisjoner for krigsforberedelsene. Grønland, Island og Nederland-Guyana ble utbygget som militære baser, og i november ble nøytralitetslovens viktigste bestemmelser opphevet. Motstanden mot den amerikanske regjeringens aktive politikk ble etter hvert svakere, og Japans krigserklæring fikk enhver mislyd fra isolasjonistenes side til å forstumme. Hele U.S.A. er i krigstilstand, og derved vil det være mulig for alvor å koble hele det veldige industrielle apparat over i krigsindustrien, som snart vil overskygge alt som finnes i andre land. Samtidig har hele det amerikanske kontinent sluttet opp om U.S.A. Det hersker ikke lenger den minste tvil hos noen amerikansk borger om sammenhengen mellom diktaturstatenes politikk, og den tyske og italienske krigserklæring til U.S.A. 12. desember var bare et formelt skritt beregnet på det tyske folk.

Japan er en sterk militærmakt, men den står på lørføtter. Selv om japanerne vil kunne oppnå mange seire i Stillehavet, vil de ikke unner nogen omstendighet være avgjørende, og i løpet av temelig kort tid vil japanernes økonomiske og militære underlegenhet vise seg. I stedet for, som Hitler håpet, å binde fiendens styrker på andre krigsskueplasser, har han oppnådd å trekke U.S.A., verdens rikeste land, aktivt inn i krigen. Ved inngangen til 1942.

Følgende Land er direkte eller indirekte blitt trukket inn i krigen i løpet av 1941: Sovjet-Samveldet, U.S.A., Finland, Romania, Ungarn, Bulgaria, Jugoslavia, Syria, Irak, Thailand, Frans Indo-Kina med en befolkning på i alt 440 millioner. I det hele tatt er nå 87% av jordens befolkning i krig - på de mest forskjelligartede krigsskueplasser. Det kjempes langs hele den 2500 km. lange fronten i Sovjet-Samveldet i en kulde ned til

40 grader, i Libyas veldige ørkenstrekkninger, i fjellene i Serbia og Hellas, i det enorme kinesiske rike og på Stillehavet 13. millioner kvkm. De viktigste kampmålene er Kaukasus-olje, herredømmet i Middelhavet og veien til India og Sydøst-Asias rikdommer. Nye områder blir kanskje snart krigsskueplass. Tyrkia er igjen kommet i brennpunktet og lenger vest pågår tautrekningen om Fransk Nord-Afrika, som er en av de viktigste strategiske posisjoner som enda er holdt utenfor. Fremstøtet gjennom Spania og Frankrike, som er Hitlers siste sjansje til nye seire som en tid kan stagge det tyske folk, er blitt innledet med avsettelsen av Weygand, møtet mellom Petain og Göring, mellom Darlan og Ciano og tyskernes provokatoriske senkninger av franske og spanske handelsskip.

Lengst i nord samler interessen seg om ishavsveien til Arkangelsk. I kampen om Atlanterhavet er Englands stilling betydelig bedret. I april var skipstapene 700.000 tonn, i oktober 150.000, men en må anta at statenes inntreden i krigen vil føre til en viss økning i de alliertes tap.

De skandinaviske land er i løpet av 1941 på samme tid blitt sprengt fra hverandre og knyttet nærmere sammen. Norge deltar aktivt i de alliertes kamp med en krigsmarine og et flyvåpen og først og fremst en handelsflåte som f.eks. bringer England 70% av dets olje. Og det norske folkets kamp mot nazistene er kommet inn i faste organiserte baner hvor motstanderne står helt hjelpsløse. På den andre siden deltar finnene i kampen for nazistenes verdensherredømme, først presset inn i krigen og så latt i stikken av sine tyske forbundsfeller. Den svenske regjeringen har også under press gått med på innrømmelser til Tyskland, mens den danske regjeringen åpent har trått inn i rekken av tyske allierte. Men de brede befolkningsslag i de nordiske land står fastere sammen enn før, finnene er blitt helt klar over hvilket djevles spill de har vært utsatt for og mere innstillet enn noensinde på å forsvare sine demokratiske idealer, danskene har tatt skrittet til åpen kamp mot okkupasjonsmakten og den kapitulerende regjeringen, og 90% av det svenske folket føler seg solidarisk, ikke bare med nordmennenes kamp mot sine undertrykkere, men også med deres militære innsats over hele jordkloben.

En oversikt over partenes krigsstyrker kan ikke bli nøyaktig. Når det gjelder landstridskrefter er det i første rekke den tyske og den russiske som har interesse. Tyskerne kan antagelig stille på beina en hær på 9-10 millioner mann, men derav er bare snaut halvparten førsteklases tropper, og i øyeblikket er mellom 2½ og 3 millioner bundet i de okkuperte land, i Tyskland selv og i Nord-Afrika, mens sansynligvis henved 2 millioner må holdes i de erobrede områder i Russland. Tyskland kan derfor neppe sende mere enn 4-5 millioner mann til østfronten, mens russerne har adskillig større styrker som ennå ikke har vært i kamp. Når det gjelder hærens materiell må en regne med at Tyskland enda er noe overlegen. På de britiske øer står en regulær arme på 2 millioner mann, og et like stort hjemmevern, panserstyrkene er sikkert enda adskillig svakere enn det tyske. Dessuten teller den britiske arme i det nære østen trekvart million mann, og den indiske arme over 1 million. Japan har mellom 2 og 3 millioner utdannete tropper, men derav må 1½ million holdes i Kina og Manchukuo. Den russiske arme i det fjerne østen teller 1 million mann med førsteklases utstyr. U.S.A. har henved 2 millioner mann under våpen, men dette tallet vil være fordoblet om ett år. Den italienske arme er det overflødig å regne med. Når det gjelder flyvåpenet er de allierte allerede overlegne. En kan regne med at Sovjet-Samveldet alene har like mange fly som Tyskland, det samme har England. U.S.A.s flyvåpen er 5 ganger så stort som Japans. Tyskland produserer nå knappe 2000 fly om måneden, de allierte tilsammen 7000. Japan og Italia har meget liten flyproduksjon. Bortsett fra u-båtene, som imidlertid er en meget viktig faktor i krigen, men hvor antallet er uberegnlig, behøver en ikke lenger regne med den tyske og italienske krigsflåten. I Atlanterhavet og Middelhavet har de allierte det fulle herredømme. I Stillehavet kan England og U.S.A. samle en flåte som er dobbelt så stor som den japanske, og den russiske u-båtflåten ved Vladivostok er alene adskillig større enn den japanske. England har ialt mistet 4 slagskip, men har 14 igjen og 5 under bygging, det har mistet 3 hangarskip, en har igjen. U.S.A. har mistet 1 slagskip, men har 18 igjen og 15 under bygging, det har 10 hangarskip. Japan har 9 slagskip igjen og 9 hangarskip, men de amerikanske hangarskipene kan ta dobbelt så mange fly.

De allierte har herredømmet over det meste av verdens råstoffer, 65% av all jernmaln, 70% av all kull, 98% av all olje, 96% av all kobber. Bare når det gjelder bauksitt til alluminiumproduksjonen har aksemaktene overtaket. Derimot er underlegenheten så stor når det gjelder industrialiseringen, en kan regne med at 60% av jordens industriarbeidere arbeider for de allierte og 40% for aksemaktene. Men angripertatenes industri er av forskjellige grunder utsatt for større påkjenning, og en viss desorganisering begynner å gjøre seg gjeldende. 80% av verdens automobilproduksjon er på de alliertes hender. Av verdens handelsflåte står 40-50 millioner tonn til disposisjon for de allierte, 4 millioner for

plakatene om at den seirer veldig. De plakatene må ingen prøve rive ned lenger, dertil er de for morsomme. En av årsakene til den oppløsning som ble gjort bekjent med en liten notis i avisene "Til underretning", er at det var flere som nektet å avlegge ed til Hitler. Det var nemlig ikke meningen opprinnelig. En annen årsak er at det er adskillig korrupsjon her hjemme. Bl.a. ønsket stavsjeff Sæther å låne 100.000 kr. av den, for Hirden fikk alt for lite å rutte med syns han. Hr. Kjelstrup lånte velvillig ut, men da tyskerne begynte å revidere regnskapene ba han pent om å få pengene tilbake. Det fikk han imidlertid ikke, for der var ingen penger. I stedet ble han og Sæther enig om å ordne det som bidrag til de hirdmenn som ønsket å bli legionærer. Pengene skulle være brukt til uniformsanskaffelser o.l. Kjelstrup skal ikke ha det greit nå. Dette er bare "til underretning". Det er forøvrig arrestert en legionær her i byen som ble bragt inn på politistasjonen og pålagt å gå hjem og ta uniformen av. De har ikke lenger lov til å gå med den her hjemme. Altså røk også den sjangsen til å vinne et pikkehjerte på fallrepet.-----
Helan går.

Forleden dag var overlege Christensen ved Aker kommunale Sykehus og hr. sjefsskoleinspektør, major i den norske Legion, Jørgen Bakke, ute og alkoholisererte seg. Etter å ha drukket vel og lenge seg tretheten over de to bolde riddere av det gyldne kors, og en bil ble rekvirert og den galante major tilbød seg å kjøre forederkollegen hjem. Christensen ble kjørt til Diesen går og Bakke ba så sjåføren kjøre til Sinsenveien 6. Imidlertid var ikke sjåføren så godt kjent at han visste hvor Sinsenvn. 6 var og meddelte dette til herr majoren. Da begynte krigerblodet å bruse hos majoren. Han trakk frem en revolver og forlangte at sjåføren skulle finne frem til Sinsenvn. 6. Sjåføren kjørte så til Grefsen politistasjon, hoppet ut og meldte at han hadde en beruset tysker i vognen, og at denne truet ham med revolver. Herr majoren ble så kommandert til avstigning og Schnellkommando ble rekvirert. (Bakke ynder å opptre som tysker, den forhennevende gymnastidklarer på Mysen har nemlig lært seg dette tungemål og brukte det i tide og utide). Overlege Christensen ble visstnok en smule overrasket da han midt på natten fikk en telefonoppringning og en tysk stemme forlangte å få vite hvem han hadde vært sammen med om aftenen. Dagen derpå hadde Askvig og Judas Lie en særdeles vanskelig oppgave: å stoppe videre forfølgelse mot hr. Bakke. Bakke, stakkar ble jo nokså redusert etter denne innsats. Han var på vei til sin Osloelskerinne, frøken Storsteen, Sinsenvn. 6, og til tross for bruk av revolver og tysk sprog var han så uheldig å treffe ut for en mann som ikke lot seg dupere. Bakke er forøvrig gift og har flere barn, men som de gamle vikinger tar han adspredelse der hvor den finnes.-----

Skoleinspektørene i Norge har fått en ny ubehagelig oppgave. De skal påta seg og sende sirkulær til hver eneste lærer og lærerinne med instruks om "den nye tids grunnleggende undervisning". Vi gjengir her litt av et av disse ufysiske dokumenter: "Enhver skoleleder er forpliktet til i all sin skolegjerning å gå inn for et positivt og aktivt arbeid for å skape forståelse hos skolens elever for det nye livs- og samfundssynet som dette finnes uttrykt i Nasjonal Samlings program og vårt nye nasjonale riksstyrets tiltak og beslutninger. Jeg innser at innarbeidelsen av dette livs og samfundssynet i det norske folks bevissthet er en uomgjengelig betingelse for at det skal kunne gjenvinne sin frihet og selvstendighet, samt opprettholde sin posisjon som en av de førende kultur nasjoner.----- Jeg må derfor kreve at hver enkelt lærer legger i det store samlede løftet, at han selv grundig studerer og setter seg inn i det programmet som gjennom Nasjonal Samling er satt opp for den forestående nyordning, og virkelig legger godviljen til for å forstå og tilegne seg det livssynet og den ansvarsfølelsen mot den enkelte og mot helheten som dette programmet gir uttrykk for, og jeg må kreve at lærerne benytter enhver anledning og positivt og aktivt går inn for å skape forståelse hos sine elever for dette livs- og samfundssynet. Fra 8. desember 1941 må lærerne bruke minst en halv skoletime hver uke til innarbeidelsen av denne fortsælsen hos sine elever! ----- Vi synes nok at denne halvtimen hver uke er i snaueste laget. Det er nemlig ikke så svært mange uker denne tåpelige undervisning kommer til å foregå. ----- Vi har ikke høve til å gjengi det sammensurium av paragraffer som arbeidsplanen inneholder men gjengir et par av dem til skrekk og advarsel:

- §.4. I småskolen skal undervisningen hovedsakelig foregå muntlig. Den begynner med at lærerinnen forteller om Føreren. Se boken om Vidkun Quisling side 43.o.f.
- §.5. I storskolen skal denne undervisningen drives som muntlig fortelling, diktering og eksaminasjon. Fra annen undervisningstid av må omtrent halvdelen av timen brukes til diktat i arbeidsboken. Inntil videre brukes: Er Norge et fritt land av Dr. jur. & Phil. Hermann Harris Aall. Undervisningen begynner med dette spørsmål: Hvem bærer skylden for besettelsen av vårt land? Se side 8.o.f. Overblikk over hovedpunktene som begynner nederst på side 81, skal elevene innføre i sine arbeidsbøker etter lærerens diktat. Øverst på første side i arbeidsboken skal stå: Skylden for besettelsen av Norge i 1940. Deretter kommer punkt 1,2,

og 3 osv. i den orden og nøyaktighet med de ord som finnes i boken. Før et punkt dikteres ned, må læreren muntlig gjøre rede for det som skal slås fast, idet han forteller de historiske fakta som er dokumentert foran i boken. Se f.eks. når det gjelder punkt 1, 2, side 51 o.f.----- Dette er et lite utdrag av den instruks som gjelder som en foreløpig ordning for den makabre naziundervisning som skal iverksettes. Meningen er at det senere skal utkomme mere utførlige lærerbøker.

En må også anta at nazistene vil begynne med teaterforestillinger og filmfremvisning beregnet særskilt for innpodning av "den nye tids kultur" i skolebarna. Vi håper at folk er på vakt mot de nazifiserte teaterene, også når det gjelder barneforestillinger. Foreløpig har det bare blitt servert troskyldige ting, men en vet aldri når giftstoffet kommer til anvendelse. Derfor skal en gjøre merksam på at barneforestillinger ved Nationaltheateret er blokkert. Ingen norsk jente eller gutt må sette sine ben innefor dette nazistiske teater.

Som levis på hvor norske barna fremdeles er i sin tenkemåte gjengir vi et par småstubber: Hørt på toget: En liten gutt reiste sammen med sin mor fra Halden til Oslo. På en av stasjonene kom en hirdmann iført sektens klædebånd inn i kupeen. Gutten gjorde merksom på dette ved å si: "Mamma, se på den stygge N.S.mannen der!" Hirdmannen følte seg ikke vel og dekket seg bak sektens bulletin. Senere stoppet toget på en stasjon hvor det var en god del tyske soldater. "Mamma, se på alle de Glefsmennene". (jfr. Snorre Sel). Hørt på trikken: En liten pjokk kom inn på trikken belesset med pakker. Trikken var ganske fullpakket, men gutten overvandt vanskelighetene. Han satte opp et uskyldig ansikt og spurte: "Det skulle vel ikke være plass for en liten jøssing?" Det var enkelte N.S. folk der som måtte tåle munterheten da folk kappedes om å gi plass.

N.S. har mange mesterboksere.

Ordføreren i Lerum, Jahr, traff en dag i jula sønn av vår store eventyrtegner Kittelsen. Kittelsen undlot å hilse på herr ordføreren. Denne mislikte en slik oppførsel og gjorde anvendelse av neveuretten. (jfr. kf. Melzer i Frognerparken 4. juli 1941). Kf. Jahr vant stort.

Gode N.S. - Flemmer.

Kf. sveitfører og krovert Martin og kf. Ansen fra "Viking" restaurant i Grensen er arrestert. Disse herrer har satt seg istand til å by sine N.S.-kunder ganske store rasjoner av edelt brennvin i de N.S.-kneipene de driver. Riktignok til overpriser, men hva gjør det for N.S.-folk. Desverre viste det seg ved nærmere etterbønn at brennvinet var kjøpt av tyskere som hadde stjålet dette på Löwenbrau.

Vi gjengir en tale av general de Gaulle som også har adresse til nordmennene og visst motto: TÅLMODIGHET, FORBEREDELSE, BESLUTTSOMHET, gjelder som retningslinjer for et undertrykt folk. "Vi visste godt at tyskeren er og blir tysker. Vi tvilte ikke hverken på hans hat eller hans grusomhet. Vi visste at dette ubalanserte folk ikke i lengden ville kunne holde sin virkelige natur tilbake, og at det ikke ville vike tilbake for de verste forbrytelser. Etter at to av Frankrikes bødler er blitt skutt ned i Nantes og i Bordeaux av noen modige menn har fienden arrestert i fleng flere hundrer av franskmenn og massakrert dem. De elendige i Vichy er naturligvis blitt forferdet over de redsler som de ved sin kapitulasjon har forårsaket, og utbrer seg i beklagelser, ikke mot fienden, men mot de som angriper ham. Vi har hørt dens kjelvende stemme fra den olding, som disse folk har valgt til symbol, betegne angrepet på de to overfallsmenn som en "uhørt forbrytelse". For øyeblikket er den ordre jeg gir det okkuperte Frankrike: Drep ikke tyskere. Når vi blir i stand til sammen å gå til angrep utenfra og innenfra, vil dere få de ønskede ordrer. Inntil da gjelder parolen: TÅLMODIGHET, FORBEREDELSE, BESLUTTSOMHET.

Redaksjonen uttrykker sine ønsker for nyåret 1942 i følgende vers:

1. Norges sønner, ha tålmod og vilje til å holde ut, Høyreist og frimodig trosse svikere og fremmedfut.
2. Landet skal atter livna, grønnes i dal og hei. Våren med blomsterfloret bløna på din vei.
3. Ja, folket og landet skal leve, det gamle Norge skal gro fram av Ragnarokket hvis vredd og høyreist du sto.
4. Norske kvinner! Norske menn! Se, hvor framtidslandet skinner! Hold ut i kampen til frihet igjen landet og folket vinner!

Tillegg til "NORSK TIDEND" nr. 1. 1942.

STALIN'S

tale på Moskvasovjettets møte den 6. november 1941.

amerater!

24 år er gått siden den sosialistiske oktoberrevolusjon seiret og sovjetmakten ble opprettet i vårt land.

Vi står nå ved inngangen til det neste, til sovjetordningens 25-årige beståen. Ved feiringen av oktoberrevolusjonens årssdag pleier vi i almindelighet å oppsummere resultatene av det fredelige oppbygningsarbeidet i året som gikk. - Vi har virkelig tilgiveligheter for å oppsummere resultatene av det fredelige arbeide, idet våre framganger når et gjelder dette ikke bare er øket år for år, men til og med fra måned til måned. - Hva lags resultater, og hvor store de er vet alle, våre venner så vel som våre fiender.

Året som gikk har ikke bare stått i den fredelige oppbyggings tegn. Det har samtidig vært et krigens år med de tyske overfallsmenn som svikaktig angrep vårt land. Det er bare i de første 6 måneder av dette året at vi kunne fortsette vårt fredelige oppbyggingsarbeid. Den annen halvdel av året, mer enn 4 måneder, forløp i bitter krig mot de tyske imperialister. Krigen ble dermed et vendepunkt i vårt lands utvikling. - Krigen innskrenket oppbyggingsarbeidet betraktelig og avbrøt det fullstendig på noen områder. Den tvang oss til å omstille vårt arbeid med sikte på krigen. - Krigen forvandlet vårt land til et alliert og vennlig land som tjener foruten, vår røde arme og vår krigsflåte.

Den fredelige oppbyggingsperiode er avsluttet. Befrielsen mot de tyske overfallsmenn har begynt. - Det er derfor helt viktig å stille spørsmålet om krigsbegivenhetene i den siste halvdel og om de oppgaver som er stillet oss i denne befrielseskrig.

Allerede i en av mine første taler ved begynnelsen av krigen, sa jeg at krigen kapte en farlig trussel mot vårt land og at det svevet en alvorlig fare over landet vårt, at det er nødvendig å innse denne fare, erkjenne den og omlegge hele vårt arbeid med sikte på krigen.

Krigens forløp i de siste 4 måneder.

Nå, når jeg etter 4 måneders krig, legger fram resultatet, må jeg understreke at denne fare ikke ble mindre, men tvært imot øket ytterligere. - Fienden har besatt størstedelen av Ukraina, Bjelorusland, Moldau, Latvia, Lettland, Estland, samt en rekke andre områder og har brutt inn i Donetz-området og ligger som svarte uværsskyer over Leningrad og truer nå vår ærerike hovedstad Moskva.

De tyske facister plyndrer vårt land, ødelegger byer og landsbyer som er blitt okkupert ved arbeideres, bønders og intellektuelles møye og slit. - Hitlerbanden myrder og mishandler vårt lands fredelige innbyggere uten å skåne noen, hverken kvinner, barn eller eldre. - Våre brødre i de områder av vårt land som er erobret av tyskerne stønner under undertrykkernes åk. - De heltmodige kjempere i vår hær og flåte som forsvarer hjemlandets frihet og frihet, stannhaftig slår tilbake den dyriske fiendes angrep og gir eksempel på dristighet og heroisme, har fått fiendens blod til å flyte i strømmer. Men fienden viker ikke tilbake for noe offer. Han tar ikke det minste hensyn til sine soldaters blod. Stadig kaster han nye styrker inn til fronten for å erstatte de enheter som ikke lenger er kampdyktige og anspenner alle sine krefter for å erobre Moskva og Leningrad før vinteren setter inn. For han vet at vinteren ikke lover noe godt for ham.

I løpet av 4 måneders krig har vi hatt 350 tusen fallne, 378 tusen savnede og 1 million og tyvetusen sårede.

I samme tidsrom hadde fienden 4 millioner femhundretusen døde, sårede og fanger.

Det kan ikke være noen tvil om at Tyskland - hvis menneskereserver allerede holder på å uttømmes etter 4 måneders krig - er blitt betydelig mer svekket enn Sovjetunionen, som først nå utvikler sine reserver i fullt omfang. "Lynkrigen" sammenbrøt.

Da de tyske fascistiske overfallsmenn angrep landet vårt, regnet de med å kunne gjøre "slutt" på Sovjet-Unionen innen halvannen å to måneder og i løpet av denne korte tiden å kunne nå U r a l.

Det må kunne sies at tyskerne ikke hemmeligholdt denne plan om "lynnsnar" seiret. De laget tvært imot all mulig reklame om den. Kjennsgjøringene viser imidlertid hvor lettsindig planen var og at den savnet ethvert grunnlag for å kunne gjennomføres. Nå må en kunne si at denne planen har lidd et endelig sammenbrudd.

Hva kommer det så av at denne "lynkrigen" som lykkes i Vest-Europa led så ynkelig

skibbrudd her i øst ?

Hva var det de tyske fascistiske strategene regnet med når de hevdet at de i løpet av halvannen a to måneder skulle beseire Sovjet-Unionen militært og i løpet av den samme tid nå fram helt til U r a l ?

Først og fremst regnet de med at det virkelig skulde lykkes dem å skape fullstendig koalisjon mot Sovjet-Unionen ved å få Stor-Britania og U.S.A. trukket med i denne koalisjon ved først å skremme de regjerende kretser i disse land med revolusjonens spøkelse og på den måte isolere Sovjet-Unionen fra andre stater. - Tyskerne visste at deres politikk - som hadde spilt på klassenotsetningene innen de enkelte stater og motsetningene mellom disse stater og Sovjet-Unionen - hadde gitt resultater i Frankrike der de ledende menn lot seg skremme av revolusjonens spøkelse og i forskrekkelse la fedrelandet for føtterne på Hitler etter å ha avstått fra å yte virkelig motstand. - De tyske fascistiske strategene trodde at det samme skulde lykkes overfor Stor-Britania og U.S.A.

Den ikke ukjente H e s s ble nettopp av den grunn sendt av de tyske facister til England for å bevege de engelske politikere til å slutte seg til et almindelig korstog mot Sovjet-Unionen. Men tyskerne forregnet seg grundig!

På tross av H e s s og hans anstrengelser sluttet ikke Stor-Britania og U.S.A. seg til de tyske fascistiske overfallsmenns korstog mot Sovjet-Unionen, men stilte seg tvert imot på Sovjet-Unionens side mot Hitlertyskland.

Langt fra å bli isolert ervervet Sovjet-Unionen seg isteden nye forbundsfeller som Stor-Britania, U.S.A. og sympatier fra de av tyskerne okkuperte land.

Det viste seg at den tyske politikken som gikk ut på å spille på motsetninger og skremme med revolusjonens spøkelse ikke lenger gikk og at den er ubrukelig under de nye forhold. Ikke bare at den ikke er brukelig lenger, men den fører endog med seg skjebnesvangre konsekvenser for de tyske overfallsmenn. Denne form for politikk har direkte ført til motsatte resultater.

For det andre regnet tyskerne med at Sovjetsystemet var mørkent og at landet bak fronten var ustabil, og trodde at det etter den første alvorlige påkjenningen og den røde arme's første motgang - skulde oppstå konflikter mellom arbeiderne og bønderne, samt innbyrdes splid mellom Sovjet-Unionens folk, at det skulde følge opprør og landet falle fra hverandre i mindre bestandeler, - noe som skulde lette framrykningen for de tyske overfallsmenn like til Ural.

Men tyskerne tok atter en gang grundig feil.

Den røde arme's motgang svekket ikke, men tvert imot styrket ytterligere både arbeidernes og bøndernes forbund og vennskapet mellom Sovjet-Unionens folk. Og ikke nok med det! Motgangen forvandler Sovjet-Unionens folk til en folkefamilie, til en enig og urokkelig leir som selvpoppfrende støtter sin røde forsvarsarme og sin røde flåte.

Aldri tidligere har Sovjets bakland vært så fast som nottopp nå!

Det er helt sikkert tenkelig at enhver annen stat som hadde lidt slike tap på et territorium som vi nå, - ikke vilde ha holdt ut prøvelsene, men gått i oppløsning.

Når sovjetsystemet tross alt så lett har kunnet bestå prøven og samtidig ytterligere har styrket baklandet sitt, så betyr dette at sovjetsystemet er det mest faste samfundssystem i verden. ----- (Bifall)

De tyske overfallsmenn regnet til sist med den røde hærs og den røde flåtes svakheter og antok at den tyske hæren og flåten i første sammenstøt skulde greie å kaste overende og rive opp vår arme' og vår flåte. Det skulde åpne veien for et uhindret framstøt langt inn i landet vårt.

Men tyskerne regnet atter grundig feil! De overvurderte sine egne krefter og militære styrker og undervurderte vår arme' og vår flåte.

Naturligvis er armeen og flåten vår ennå ung. De har kjempet i bare 4 måneder og har ennå ikke oppnådd å bli fullt ut kaderarme, mens de mot seg har en tysk kaderarme' og en kaderflåte som allerede har ført krig i 2 år.

Men for det første er vår arme's moral høyere enn den tyske, idet vår arme' forsvarer sitt fedreland mot fremmede erobrere og tror på sin rettferdige sak, mens den tyske armeen fører en erobringsskrig og plyndrer fremmede land uten et øyeblikk å kunne ha mulighet for overbevisende å kunne tro at deres avskyelige sat kunne være rettferdig.

Det kan ikke være noen tvil om at forsvaret av fedrelandet som våre menn kjemper for må skape helter i vår arme', mens plyndringen av fremmede land - som tyskerne fører skrig for - innenfor den tyske arme' skaper profesjonelle, som fratar den tyske arme' enhver moralsk tyngde og dessuten bryter den ned.

For det annet fjerner den tyske arme' seg - under framrykningen langt inn i vårt land - fra sitt tyske oppland, tvinges til å bevege seg i fiendtlige omgivelser, tvinges til å skape nytt oppland i et fremmed land, utsatt for våre partisaners ødeleggelser, noe som

grunnen av dessorganiseringer den tyske arme's forsyninger. Det tvinger den tyske arme' til å frykte opplandet sitt, dreper troen på stabiliteten i deres egen leir. Mens våre egne armeer opererer i sine egne vellykkede omgivelser, og nyter stadig støtte fra sitt oppland, har en sikker forsyning hva mennesker, amunisjon og levnetsmidler angår og har en fast tilslutning til hjemmefronten sin.

Det er årsaken til at vår arme' har vist seg sterkere enn tyskerne ante og at den tyske arme' har vist seg svakere enn man kunne anta, når en tar i betraktning de tyske overfallsmenns skrytende og løgesyndel.

Forsvaret av Leningrad og Moskva hvor våre divisjoner utryddet omtrent 30 tyske kadrerdivisjoner, viser at det i kampens hete smies nye sovjetkjempere, kommandører, flyvere, artillerister, minnekastere, tankister, infanterister og matroser som imorgen skal bli en fare for den tyske arme'.

Det hersker ingen tvil om at alle disse omstendighetene tilsammen har vært bestemmende for "lynkrigens" uundgøelige sammenbrudd i øst.

Årsakene til vår arme's midlertidige tap.

Alt dette er naturligvis riktig, men det er også riktig at det for uten disse gunstige omstendigheter, finnes ennå en rekke ugunstige for den røde arme', omstendigheter som hadde tilfølgte at vår arme' led midlertidige tap, ble tvunget tilbake og ble tvunget til å utlevere en rekke områder av landet vårt til fienden.

Hva er dette for ugunstige omstendigheter?

Hvori ligger årsakene til den røde arme's midlertidige militære motgang?

En av årsakene til den røde arme's motgang er at det ikke finnes noen annen front i Europa mot de tysk-facistiske troppene. Saken er den at det for tiden på det europeiske kontinent ikke finnes noen arme' fra Stor-Britania eller U.S.A. som fører krig mot de tysk-facistiske troppene, noe som skulde ha tvunget tyskerne til å splitte sine krefter og føre krigen på to fronter - i øst og vest. Denne situasjon fører til at tyskerne som mener å ha et fast og sikkert oppland i vest, har mulighet for å sette alle sine og europeiske forbundsfellers krefter mot vårt land.

Situasjonen er nettopp nå slik at vårt land utgjemper frihetskrigen alene, uten noen militær støtte, mot tyskerne, finnerne, romanernes, italienernes og bulgarernes forrente styrker.

Tyskerne brysker seg av sine midlertidige framganger og skryter umåtelig av sine armeer og forsikrer verden at den alltid alene kan slå den røde arme' i kampene. Men tyskerne's forsikringer er bare tomt skryt, for det er umulig da å forstå hvorfor tyskerne har gått til hjelp finnene, romanerne, italienerne og bulgarerne mot den røde armeen, som utelukkende kjemper med sine egne krefter, uten militær hjelp fra annen kant.

Det kan ikke herske noen tvil om at det forhold at det ikke er noen annen front i Europa mot tyskerne for tiden, betydelig har lettet stillingen for den tyske arme'. Men det kan heller ikke være tvil om at dannelsen av en annen front på det europeiske kontinentet - denne fronten vil bli etinget komme istand i nærmeste fremtid - (bifall) - i vesentlig grad kommer til å lette vår arme's stilling på bekostning av den tyske arme's.

En annen årsak til vår arme's midlertidige tap ligger i at vi ikke hadde tilstrekkelig tanks og tildels heller ikke nok fly. - I den moderne krig er det meget vanskelig for infanteriet å kjempe uten stridsvogner og uten tilstrekkelig flybeskyttelse fra luften. Vårt flyvåpen er kvalitativt overlegent sammenliknet med det tyske, og våre flyvere har hevdet seg med ære som uredde kjempere, men ennå har vi langt færre fly enn tyskerne. - Våre stridsvogner er også kvalitativt overlegne sammenliknet med tyskerne. Og mer enn en gang har våre berømte tankister og artillerister tvunget de oppskrytete tyske troppene med deres tallrike stridsvogner på flukt.

Men vi har i alle fall flere ganger færre stridsvogner enn tyskerne. Her ligger hovedsakeligheten ved den tyske arme's midlertidige framgang. !

En kan ikke si at vår stridsvognindustri arbeider dårlig, eller leverer noe lite antall til fronten. Den arbeider tvert imot meget godt og produserer et ikke lite antall stridsvogner av første klasse. Men tyskerne produserer betydelig fler. De produserer betydelig fler fordi de idag har til rådighet ikke bare sin egen stridsvognindustri, men også Tsjekkoslovakias, Belgias, Hollands og Frankrikes. Uten denne omstendighet vilde den røde arme' for lenge siden ha slått sønder og sammen den tyske arme' som i k k e går til kamp uten stridsvogner og ikke holder stann mot våre styrker hvis den ikke har til rådighet et overlegent antall stridsvogner.

Det finnes bare ett middel for å oppveie tyskerne's overlegenhet på dette område og dermed avgjort forbedre vår arme's stilling. Dette middel består ikke bare i å øke mangfoldigheten av stridsvogner i landet vårt, men også til en vesentlig grad å øke produksjonen av antitankfly, antitankskytts, panservernkanoner, pansergranater og mine-

kastere, samt anlegge flere tankfeller og andre tankhindre av alle slag.

Dette er nå vår oppgave. !

Vi kan og må gjøre denne oppgaven, koste hva det koste vil.

Hva er "nasjonalsosialistene" for noe?

De tyske overfallsmenn, det vil si Hitleristene, kaldes hos oss i almindelighet for facister. Hitleristene anser tydeligvis dette for å være uriktig og fortsetter hårdnakket å kalde seg "nasjonalsosialister".

Tyskerne vil altså overbevise oss om at Hitlerpartiet, de tyske erobrers parti som plyndrer Europa og gjennomfører det forbryterske overfallet på vår sosialistiske stat, er et sosialistisk parti. Er det mulig?

Kan det finnes noe felles mellom sosialisme og de bestialske Hitlerske overfallsmenn som plyndrer og undertrykker Europas folk? - Kan en anse Hitleristene for å være nasjonalister? - Nei! og atter nei. Det er umulig. !

I virkeligheten er Hitleristene nå ikke nasjonalister, men imperialister !

Så lenge hitlerismen syslet med å samle den tyske jorden og gjenforene Rhinområdet, Østerrike o.s.v., kunne en med en viss rett anse dem for å være nasjonalister. Men etter at de har besatt fremmed territorium og trollebunnet de europeiske folk, tsjekkere, slovakker, polakker, nordmenn, dansker, belgiere, franskmenn, serbere, grekere, ukrainere, Bjelo-russere, balter o.s.v. - samt trakter etter verdensherredømmet - har Hitlerpartiet opphørt å være nasjonal-sosialister. For fra dette øyeblikk er det blitt et imperialistisk erobrers - og undertrykker-parti. Hitleristenes parti er et imperialistisk parti og dessuten et parti med de mest rovgriske av alle rovgriske imperialister verden over.

Kan en anse hitleristene for å være sosialister?

Nei, umulig !

I virkeligheten er hitleristene sosialismens svorne fiender. De værste reaksjonære og svarthundrede - (russisk betegnelse på de Tzarristiske bander som organiserte jødeprogramer og terror mot arbeiderklassen, altså noe i likhet med Quislings hird. - Oversetterens anmerkning - som berøver Europas arbeiderklasse og folk de mest elementære demokratiske friheter. For å skjule at de er reaksjonære og svartehundrede beskylder hitleristene det innre engelsk-amerikanske regime for å være plutokratisk. Men i England og i U.S.A. eksisterer de elementære demokratiske frihetene. Der har arbeiderne og funksjonærene fagforeninger, der finnes arbeiderpartier og parlament, mens alle disse institusjoner er blitt utryddet i Tyskland under Hitler-regimet.

Det klarer seg å sammenlikne disse to kjensgjerninger for å forstå Hitler-regimets reaksjonære vesen, og alt det som de tyske facistenes prat om et plutokratisk engelsk-amerikansk regime innebærer.

I grunnen er Hitlerregimet en kopi av det reaksjonære regimet som eksisterte i Russland under Tsartiden. - Det er vel kjent at hitleristene likesom tsarregimet trampet arbeider de intellektuelle og folkenes rettigheter under føtterne og at de akkurat som tsarregimet organiserer middelalderiske jødeprogramer. - Hitlerpartiet er et parti av fiender av de demokratiske friheter, middelalderreaksjonens og svartehundredeprogramenes parti. - Og om disse vanvittige imperialister og svarteste reaksjonære ennå fortsetter å svøpe seg "nasjonalisters" og "sosialisters" toga så skjer dette bare for å bedra folket, lure de enfoldige og skjule sitt imperialistiske røvervesen under nasjonalismens og sosialismens flagg.

Ravnene draperer seg i påfuglskrudd, men hvor mye de enn pynter seg med påfuglfjer, så er de like fullt ravner. -----

Det er nødvendig, sier Hitler, med alle midler å oppnå at tyskerne erobrer verden. Hvis vi helt vil skape vårt stortyske rike, må vi først og fremst frotrenge og utrydde de slaviske folk, russere, polakker, tsjekkere, slovakker, bulgarer, ukrainere, bjelo-russere. ----- Mennesket, sier Hitler, er syndig fra fødselen av og kan bare styres ved hjelp av vold. I omgang med mennesker er alle metoder tillatt. Hvis politikken krever det, må en lyve, forråde og til og med drepe.

Drep ! - sier Göring, hver og en som er imot oss. Drep ! Drep ! - Det er ikke dere som bærer ansvaret, men jeg. Drep derfor !

Jeg befrir mennesket, sier Hitler, fra det fornedrede hjernespinnet som kaldes samvittighet. Samvittigheten, akkurat som dannelsen forkrøpler mennesket. Jeg har den fordel at jeg holdes tilbake av noen skrupler, det være seg teoretisk eller moralsk art.--

Slik er Hitler. !

I en dagsbefaling av den tyske kommando av 25. september 1941 til 489. infanteriregiment, som vi fant på en død tysk offiser, heter det: "Jeg beordrer ildgivning mot enhver russ som kommer innen 600 meters avstand. Russerne bør vite at de foran seg har en beslutsom fiende av hvem han ikke kan vente noen skånsel".

I ett av den tyske ledelses opprop til soldatene, som vi fant hos en fallen løytnant ved navn Gustav Ziegel fra Frankfurt a Main, heter det: "Du har ingen nerver og intet hjerte."

krig er det ikke nødvendig. Du må kvitte deg med enhver medlidenhetsfølelse og drepe enhver russer, ethvert Sovjetmenneske. Vik ikke tilbake, enten du har en olding eller en kvinne, en pike eller en gutt foran deg. Drep. Derved redder du deg selv fra undergang, trygger framtiden for dine egne kjære og erhverver deg evig berømmelse".

Der har dere program og anvisninger fra Hitler og fra førerne for Hitlerpartiet!

Gitt på Hitlers kommando. Program og anvisninger oppstilt av mennesker som har mistet alle menneskelige karaktertrekk og er sunket ned på villdyrets nivå. - Og disse personer uten samvittighet og ære, mennesker med dyremoral, har frekkhet nok til å oppfordre til tilintetgjørelse av den store russiske nasjon, - Plekanovs, Lenins nasjon, Belinskis og Tsjonysjevskis, Pusjkins og Tolstois, Glinka Tsjazkaovskys, Gorkis Tsjokovs, Setsjenovs og Pavlovs, Eepins Surikovs og Kutusovs nasjon!

De tyske overfallsmenn ønsker en utryddelseskrig mot Sovjetunionens folk. Nåvel. Om tyskerne ønsker å ha en utryddelseskrig, så skal de få den. Fra nå av er det vår oppgave. En oppgave for Sovjetunionens folk, kjemperne, kommandørne og de politiske instruktørne i vår arme og vår flåte. Det blir fra nå av vår oppgave å utrydde til siste mann alle tyskere som har trott inn på vårt område. - Ingen skånsel overfor de tyske okkupantene heretter. Død over de tyske okkupantene! (langvarig bifall).

De tyske imperialistenes sammenbrudd og undergang.

- Bare den kjensgjerning at de tyske overfallsmennene i sitt morlaske forfall har mistet alle menneskelige trekk og for lenge siden er sunket ned på dyrenivået, taler for at de har dømt seg selv til uundgåelig undergang. Men de tyske overfallsmenn og deres armeers uundgåelige undergang bestemmes ikke bare av moralske faktorer. Det finnes ytterligere 3 hovedfaktorer hvis styrker for hver dag og som innen en ikke fjern framtid skal lede til den Hitlerske røver-imperialismes uundgåelige sammenbrudd.

Det er for det første det imperialistiske Tysklands europeiske opplands ustabilitet, "nyordningens" svakheter i Europa. De tyske erobrere har underkuet det europeiske kontinents folk fra Frankrike til Sovjet-Baltikum, fra Norge, Danmark, Belgia og Sovjet-Bjelorussland til Balkan og Sovjet-Ukraina, berøvet dem de elementære demokratiske friheter, retten til å bestemme over sin egen sjebe, tatt fra dem deres brød, kjøtt og råvarer, forvandlet dem til slaver, korsfestet polakker, tsjekkere, serber, og besluttet seg til på det grunnlag - etter å i tilkjempet seg horredømmet i Europa - å bygge opp et Tysklands verdensherredømme.

Dette kaller de for "Nyordningen" i Europa. Men hva er det for et grunnlag, og hva for en Nyordning?

Det er bare de selvopptatte Hitlerrovlebötter som kan undgå å se "nyordningen" i Europa og det omtalte grunnlag for denne "ordning". "Nyordningen" utgjør en vulkan som kan bryte ut når som helst og begrave det tyske imperialistiske korthuset. En påberoper seg Napoleon. ! - En forsikrer at Hitler handler som han, og at han på alle vis ligner Napoleon.

For det første må en ikke glemme Napoleons sjebe. For det annet er Hitler ikke mere lik Napoleon enn en kattunge likner en løve. Napoleon kjemper nemlig mot reaksjonens krefter og støttet seg på framskrittets krefter, mens Hitler støttet seg tvertimot på reaksjonens krefter og kjemper mot de progressive krefter. Det er bare Hitlerrovlebötter fra Berlin som ikke kan forstå at Europas folk kommer til å kjempe og reise seg mot Hitlertyranniet. - Hvem kan tvile på at Sovjetunionen, Stor-Britania og U.S.A. kommer til å gi Europas folk full støtte i deres befrielseskamp mot Hitlertyranniet?

Den annen viktige faktor er hitlerrøvernes svakheter innafor sitt eget oppland. Så lenge hitleristene syslet med å samle det Tyskland som var sønderlemmet av Versaillestraktaten, ble de støttet av det tyske folk, som ble inspirert av idealet om Tysklands gjenreisning. Men ettersom denne oppgave var løst og hitleristene slo inn på imperialismens vei, ved å erobre fremmed jord og undertrykke fremmede folk, som forvandlet Europas folk og Sovjetunionens folk til det nåværende Tysklands svorne fiender, har det innen det tyske folk funnet sted et dyptgående om-slag. Det tyske folk er for likvidering av krigen og ikke for forlengelse av den.

Over to års blodig krig, som en ennå ikke kan se slutten på, millioner av menneske-offer, elendighet og epidemier har rundt omkring skapt en tyskfiendtlig atmosfære.

Hitlers stupide politikk har forvandlet Sovjetunionens folk til det nåværende Tysklands svorne fiende.

Alt dette har ikke undgått å vende det tyske folk mot det nyttesløse og ødeleggende krig.

Det er bare hitlerrövleböttene som ikke kan forstå at ikke bare det europeiske opplandet men også de tyske troppenes oppland er en vulkan som hvert øyeblikk kan bryte løs, og begrave de hitlerske eventyrere.

En videre faktor er tilsist koalisjonen mellom Sovjet-Unionen -Stor-Britania og U.S.A. mot de tysk-facistiske imperialistene. Det er et faktum at disse land er en enig leir

ed det som mål å slå Hitlerimperialistene og dens overfallsarme!

Den moderne krig er en motorens krig.

Krigen vinnes av den som er overlegen i produksjonen av motorer. Om en forener U.S.A.s og Storbritannias og Sovjet-Unionens motorproduksjon så oppnår vi i det minste tredobbelt overlegenhet overfor Tyskland.

Heri ligger en av årsakene til Hitlerimperialistenes uundgåelige undergang!

Den nylig avholdte tre-maktskonferanse i Moskva, med deltagelse av Storbritannias representant, lord Beaversbrook og U.S.A.s representant herr Harriman, - fattet beslutning om en systematisk hjelp med stridsvogner og fly til vårt land.

Som bekjent har vi på grunnlag av dette vedtak allerede fått tanks og fly.

Allerede tidligere har Storbritannia sikret oss forsyninger av slike materialer som jern, kobber, mangan, aluminium, bly, tinn, nikkel, kautsjuk. - Om en her legger til det faktum at Amerika i disse dager har besluttet å gi Sovjet-Unionen et lån på 1 milliard dollars, så kan en med overbevisning si at koalisjonen mellom U.S.A. - Storbritannia og Sovjet-Unionen er en realitet som vokser og som kommer til å vokse til gagn for vår felles befrielsessak.

Slik er de faktorer som bestemmer de tysk facistiske imperialismes uundgåelige

undergang.

Oppgaver.

Lenin skjeldnet mellom to slags kriger. Erobringskrig, d.v.s. en urettferdig krig og frihetskrig, d.v.s. en rettferdig krig.

Tyskerne fører nå en urettferdig erobringsskrig med det mål for øye å erobre fremmede områder og underkue fremmede folk. Derfor må alle hederlige mennesker reise seg mot de tyske overfallsmennene som mot en fiende.

I motsetning til Hitler-Tyskland fører Sovjet-Unionen og dens allierte en rettferdig krig med det mål for øyet å befri Europa og Sovjet-Unionens folk fra Hitlertyraniet. - Derfor må alle hederlige mennesker støtte Sovjet-Unionens, Storbritannias og de med dem allierte armeer som befrielsesarmeer.

Vi har ikke - og kan ikke ha noe slikt krigsmål som erobring av fremmed territorium og undertrykkelse av fremmede folk. Enten det nå gjelder folk i Europa eller Asia, heller ikke Iran. Vårt første mål består i å befri våre områder og våre folk fra det tysk-facistiske ykket og dermed bidra til befrielse av hele det europeiske folk.

Vi har ikke og kan ikke ha noe slikt krigsmål som å påtvinge det slaviske og de øvrige folk i Europa som nå er undertrykte og som venter hjelp fra oss, vår vilje og vår styreform. - Vårt mål består i å hjelpe disse folk i deres befrielseskamp mot Hitlertyraniet, for siden å la dem få full frihet til å innrette seg på sitt område etter egne ønsker.

Ingen innblanning i andre folks anliggender.

Men for å virkeliggjøre disse mål, må vi knuse de tyske overfallsmenns militære makt og utrydde til siste mann alle tyske okkuperanter som har trent seg inn i fedrelandet vårt for å slavebinne det. - Men til dette er det nødvendig at vår arme og vår flåte får en virksom og aktiv støtte fra hele landet. At våre arbeidere og funksjonærer, menn og kvinner, arbeider på bedriftene uten stans og skaffer til fronten fler og fler stridsvogner, antitankvåpen, panservernkanoner, fly, kanoner, minekastere, mitraljøser, geværer og ammunisjon, - at våre kollektivbønder, menn og kvinner, arbeider på jordens sine uten stans og skaffer fronten mer og mer kjøtt, brød og industrivarer. At hele vårt land og alle Sovjet-Unionens folk organiserer seg i en enig kjempende leir og sammen med vår hær og flåte kjemper til denne store frihetskrig for vårt fedrelands ære og frihet.

For de tyske armeers undergang! (stormende bifall).

Dette er vår oppgave. Vi kan og må løse den!

Først når vi har løst denne oppgaven og utryddet de tyske overfallsmenn kan vi oppnå en langvarig og rettferdig fred!

For fullstendig tilintetgjørelse av de tyske overfallsmenn!

For befrielse av alle undertrykte folk som stønner under Hitlertyraniets åk!

Leve det ubrytelige vennskap mellom Sovjet-Unionens folk! Leve vår røde arme og vår røde flåte! Leve vårt ærerike fedreland!

Vår sak er rettferdig. Seieren skal bli vår! (stormende bifall).

Alle reiser seg og roper: "Leve kamerat Stalin!"

Krigsoversikt pr. 13. januar.

De tyske kommentarer til krigens gang blir stadig dystre, og forsøkene på å overbevise verden om at den tyske krigsmakt fremdeles går sin seiersgang blir mere og mere forvirrede. Situasjonens alvor kan ikke lenge trøst enn Japans fremgang på oseaner som må forekomme tyskerne temmelig fjerne. Ved sin siste opptreden innrømmet rikspressesjef Dietrich, som for tre måneder siden fastslo den russiske hers endelige tilintetgjørelse, at situasjonen på østfronten var vanskelig, "ja i realiteten kritisk". Selv Hitler har begynt å snakke om at det nok med Guds hjelp skal lykkes å redde Tyskland. De stadige forsikringer om at russerne forblør, kan neppe gjøre sterkt inntrykk i betraktning av at det er de samme bolsjevikene som for lang tid siden er utslettet.

Ved den "frivillige" klasseinndelingen ribbes befolkningen for sine siste varme klær, men denne samme befolkning må undre seg over at denne innsamling først kom midtvinters. Har den ufeilbare ledelsen gjort seg skyldig i en feilregning? Befolkningens offervilje kjenner ingen grenser i Bohmen-Mähren er det innført dødsstraff for å sabotere innsamlingen, og på gatene i Paris og Brüssel river tyskerne pelsene av folk. Alle beretninger gir det samme bilde av håpløs nedstemthet fra alle kanter av det tyske rike, og tyskerne innrømmer selv at arbeidsydelsene er sterkt dalende. Epidemiske sykdommer har begynt å herje uhyggelig, men først og fremst er de tyske legene bekymret for den fysiske og sjelelige tretthetstilstand som i høy grad har redusert befolkningens arbeidsevne. De største bekymringer tyskerne har å kjempe med, bortsett fra selve krigsførselen og krigsmaktens synkende prestisje, er mangelen på olje og på kvalifisert arbeidskraft. Beregningene over tyskernes lagre av olje og bensin er ytterst varierende, men pålitelige kilder vil vite at krigslagrene av olje og bensin er sluppet opp, og at de fra nå av må klare seg med egen produksjon av syntetisk bensin, og den er helt utilstrekkelig selv med tilførselen fra Romania. En må imidlertid regne med at tyskerne tross det harde presset fra russerne, i øyeblikket bruker relativt lite olje på østfronten, og det er mulig at de kan samle seg olje nok til en ny storstilet aksjon på vårparten. Den tyske krigsproduksjon er i avgjort nedgang. Antallet tyske arbeidere er i løpet av krigen sunket fra 36 mill. til 24 mill., heri medregnet alle utenlandske arbeidere, og antallet på fagarbeidere er sunket relativt langt sterkere.

Den vaklende prestisjen krever en ny storstilet aksjon i løpet av de nærmeste måneder, og alt tyder på at forberedelsene treffes til en slik ny offensiv. En må ikke la seg forlede av de siste måneders begivenheter på østfronten til å tro at den tyske krigsmakt er slått, tyskerne har enda tilstrekkelig med fly, tanks og soldater, og den voksende opposisjon mot naziregimet får neppe på lang tid enda et slikt omfang at den fører til et indre sammenbrudd. Men en offensiv på østfronten vil ikke kunne gjennomføres før om tre måneder, og det kan bli for sent, rent bortsett fra at det ertvilser om en slik offensiv kan bringe tilstrekkelig store resultater fort nok. Det mest nærliggende alternativ vil da være et desperat angrep på England, dette er en mulighet en alltid må regne med, selv om det kan være vanskelig å få de tyske militære med på et slikt eventyr. Den tredje og sannsynligste mulighet er en omfattende aksjon i Middelhavet. Her kan tyskerne tenkelig ha hell med seg, men på den andre siden vil de da ha anvendt hele sin siste offensivkraft uten å kunne oppnå noen avgjørelse av krigen. Og det store spørsmålet er om tyskerne nå kan risikere å trekke styrker vekk fra østfronten, selv om de innstiller seg på en viss tilbaketrekning. Russerne står nå 180 km. fra Hitlers hovedkvarter, Smolensk, og tyskerne selv klarer over at deres offensiv vil vokse i styrke. De nærmeste måneder vil bringe resultatet av de tyske overveielserne, enda engang kan Hitler komme til å vinne store og forbløffende seire, men det blir siste gang, og rekken av nederlag vil komme like etter. Avgjørelsen kan komme relativt snart, men å den andre siden må en være klar over at de tyske resurser ikke i den grad er uttømt at ikke Tyskland enda skal kunne holde seg temmelig lenge.

Italiensk kommunike 5. nov. Den britiske offensiv i Nord-Afrika har brutt sammen. Aksestyrker vil om få uker stå langt inne i Egypt. Tysk kommunike 25. nov. Den britiske offensiv i Nord-Afrika har brutt sammen. Von Ribbentrop 26. nov. Englands siste forhøring på kontinentet har ophørt å være en faktor av betydning. DNB: 8. des. Trykket på Moskva sker fra tid til tids. Forsvarslinjen er helt gjennombrutt. Samme dag tysk kommunike. Krigen på østfronten vil innskrænke sig til lokale kamper på grunn av vinteren. Moskva vil ikke bli erobret i vinter. Hitler vil i vinter ta ophold i Berlin. (Senere har slått sig ned i Smolensk for å være i nærheten av fronten), hvor det altså ikke vil finne sted noen kamper. DNB: Da britiske offensiven i Nord-Afrika er er håpløst tapt. Japansk kommunike 23 ds. 80% av den amerikanske stillehavsflåte er ødelagt. d. vs. 50% av den amerikanske flåte. En japansk bombe har rammet noe japansk slagskip. (Et amerikansk, to japanske slagskip er gått tapt. Tysk kommunike 28. ds. Engelsk nederlag på nordkysten. desperat landgangs-forsøk knust i fiddalen.

... (mirrored text from reverse side) ...

Den almindelige tysker har neppe noen overdreven tillit til Japan.

derimot kjenner han litt til U.S.A. og vet hvad det betyr å få det til motstander. For 1942 har Roosevelt 56 milliarder dollars. Dvs. 225 milliarder kr. eller over dobbelt så meget som Tysklands nasjonalinntekt til krigsførselen. Selv en fantasifull person kan sette sig inn i hvad det betyr at hele den amerikanske bilindustri, som dekker 80% av verdens produksjonen, helt innstiller sin normale produksjon og utelukkende går over til framstilling av tanks og fly. For 1942 er produksjonsprogrammet 60.000 fly, for 1943 125.000. En kan regne med at England og Dominions i år vil produsere mellom 25.000 og 30.000 fly, Sovjet-Samveldet 20.000 altså ialt minst 110.000, mens Tyskland og dets allierte i høyden kan produsere 25.000 til 30.000. Når det gjelder tanks er tallene neppe fullt så gunstige enda, men om ikke lang tid vil en også her ha det samme gunstige bilde. I løpet av året vil U.S.A. sjøsette 800 tusentonnere. Regner en med den mill. tonn som blir bygget i England, svarer dette til det dobbelte av nettotapet i 1941. En må imidlertid regne med en forsterket ubåtkrig i løpet av våren, dette er bakgrunnen for de engelske luftangrep mot tyske og franske flåtehavner.

Østfronten. Pålitelige øyenvitner gir et merkelig bilde av tyskerens strategiske retrett som foregår med en slik planmessighet at tanks og kanoner ja til og med håndvåpen, blir etterlatt sammen med tusener av tyskere som er fallt for denne strategien. En kan fastslå at det hittil ikke har lyktes tyskerne å oprette noen stabil forsvarslinje. To forsøk har allerede mislykkes, første gang ved Kaluga, andre gang ved Brjansk. Tyskerne erklærer at utretningen av frontlinjen nå er gjennomført, men et blikk på kartet viser en mere utpreget sikkaklinje enn noen gang. Allierte og nøytrale sakkyndige er enige i at russernes strategi er like inponerende nå som dengang de førte ren forsvarskrig, og deres tap av folk og materiell er relativt små. Og bak fronten står mill. av ubrukte, men vel utdannede reserver med førsteklasse våpen, som skal settes inn når den store russiske offensiven for alvor begynner. Vinterens påkjønning vil ske for de tyske soldater i løpet av januar og februar, og det skal bli vanskelig for en kommende tysk offensiv og tvingen dem den samme veien enda en gang mot øvete utvilt tropper. En skal være forsiktig med å spå, men alt tyder på at tyskerne da ikke vil ha noen sjanser til å nå de mål de måtte opgi i høst.

Også i luften har situasjonen forandret sig totalt. Tyskerne har hatt større tap av fly enn de kan gjøre sig håp om å erstatte, og de er nødt til å binne betydelige styrker på andre fronter. Alle meldinger forteller derimot at den russiske flyproduksjon arbeider med uforandret effektivitet, og de har nå dobbelt så mange fly på østfronten som tyskerne. I virkeligheten er forholdet enda langt ugunstigere for tyskerne, fordi mangelen på egnede flyplasser til vinterbruk er stor, og fordi de tyske flyene ikke er beregnet på å brukes i så stor kulde. De russiske flyene kan brukes ned til 38 kuldegrader, der alle forsynt med ski, mens det enda ikke er skutt ned et eneste fly, tyskt, med ski på. Da kulden også har hemmet luftvernets virksomhet, har det russiske flyvåpen med stor effektivitet kunnet gjennomføre en omfattende bombing av de tyske forbindelseslinjer. I øyeblikket foregår de viktigste kampene på mittfronten, hvor Mozaik, på hovedveien fra Moskva til Smolensk er er tatt av russerne. At Hitler har slått sig på i Smolensk, viser hvor viktig han anser denne stillingen for å være. De meget sterke tyske styrkene i dette aysnittet står imidlertid i fare for å bli omringet ved den russiske framgangen nord og sør for Smolensk-veien. I nord står de russiske styrkene som har rykket sørvestover 20 km. forbi Mozaik, og i sør har de gått forbi Dasjino og står nå like utenfor Smolensk. Lenger sør har russerne passert byen Ljudinov, 70 km. nord for Brjansk og framrykkningen fortsetter i retning av Roslavl. Presset på Orel, som nå angripes både fra nord, øst og sør, vokser stadig. Charkov presses strekt fra nord og øst.

Til tross for at tyskerne påstår det motsatte, har russerne fast fot ved Eupatoria på vestsiden av Krim og rykker sakte, men sikkert mot Derekop-tången. Samtidig går russerne også til angrep fra Sebastopol, og fra Kertsj-halvøya, og det ser ut til at de hundretusen tyskere og rumenere som befinner sig på

Krim, har valgt mellom å trekke seg tilbake til fastlandet, eller å bli avskåret. En russisk erobring av Krim vil medføre at den tyske sårarmeen som på forhånd er sterkt presset, vil bli angrepet i flanken.

På sørfronten har tyskerne fått fra forsterkninger, og det ser ut som om de fortløpelig er i stand til å holde linjen Stalino - Mariupol. Men lenger nord, mellom Stalino og Dnjepropetrovsk, som de imidlertid enda er 170 km. fra.

På nordfronten foregår de hardeste kampene nord og øst for Iman-øya, ved Novgorod og Valdai-høydene. Det ser ut som om situasjonen her begynner å bli nok så vanskelig, og det blir meldt at feltmarsjall Ritter von Loeb forbereder en tilbaketrekning fra Leningrad for å la troppene gå i vinterkvarter i Estland. Russerne har tilbaketrukket seg fra Hogland halvveis ut i Finskebukten.

Også på Finskefronten fortsetter den russiske offensiven både på øst og vest mellom Ladoga og Onega og nord for Onega. Begge stedene har russerne gått en del fram, men som en kunne vente behøvsviser finnene vinterkrigen soler og tyskerne, og de har hittil stort sett kunnet holde stillingene. Offensiven betydelig tid på påkjønning for de finske troppene som de i det lange løp ikke vil kunne klare, spesielt da tyskerne er i ferd med helt å svike dem. Alle meldingene viser hvordan motløsheten vokser hos finnene, både ved fronten og hjemme, tapene er meget store, tilførselene av krigsmateriell har opphørt og matsituasjonen er katastrofal. Det blir meldt at barnedødeligheten i Finland er syv-doblet. Flere ledende finske visir har åpnet hovedet at Finlands burde ha tatt med seg det finske troppene som faktisk også finnene meget gunstige betingelser, og finsk "Sosialdemokraten" har direkte skrevet at forutsetningene for at den finske regjeringen avviste det amerikanske forslaget ikke har vært stikk. Tyskerne hadde nemlig for det første lovet selv å overta den største bydelen også på Finskefronten - isteden er de nå i ferd med å trekke seg ut av Finland - og for det andre at den nye offensiven mot Moskva som var innledet, helt ville fjerne det russiske presset på det frontavsnittet som finnene holdt. Det gunstige tidspunktet for å trekke seg ut av krigens er imidlertid kassert, og nå kan finnene ikke lenger gjøre seg noe håp om å få tilsvarende betingelser.

På Ishavsfronten har russerne innledet en offensiv mot Fiskerhalvøya. Det ser ut som alle beretninger om sensasjonelle begivenheter på dette avsnittet har vært sterkt overdrevne, men det er likevel en kjensgjerning at tyskerne ventet en katastrofe der opp og innstiller seg på å måtte oppgi sine stillinger som blir mere og mere utsatt ved de stadig sensasjonene langs norskokysten. Meldingene om at de alliertes forsendelser til Sovjet-Samveldet skulde opphøre etter Stillehavskrigen, er ikke riktige, og det vil i den kommende tid være av stor betydning for de allierte å ha full kontroll over Ishavsveien, Middelhavet.

Etter at Benghazi falt, holdt de tysk-italienske hovedstyrkene i 14 dager stillingene ved Agadabia, mens engelskmennene nyttet tiden til å sikre sine forbindelseslinjer. Den engelske offensiven er nå gjenopptatt og aksstyrkene blir drevet sørvestover, fra El Agheid ved bunden av Syrte-bukten trekker de seg nå sørover, åpenbart for å trekke seg tilbake i Tripolitania ad en indre vei som er lettere å forsvare. Men derved blir også mulighetene for å få snødt forsterkninger til disse styrkene adskillig mindre.

Det er imidlertid ikke lyktes for engelskmennene å tilintetgjøre aksens hovedstyrker, som riktignok har mistet en stor del av sine tanks, men som end er i besiddelse av adskillig motstandskraft. Endel forsterkninger er faktisk kommet fram til Tripolis, og ordenen er at Tripolitania skal holdes for enhver pris - i hvert fall inntil forberedelsene for å komme til undsetning er ferdige. Engelskmennene har bare tatt vel 20.000 fanger derav over 7.000 i Bardia, av en armé på et par hundretusen mann. Av fangene er 5.500 tyskere. Engelskmennene er overlegne i tall og helt overlegne når det gjelder panservåpen, når det gjelder luftstyrkene begynner forholdet etterhvert å jøvnes ut. Aksmaktene har imidlertid store vanskeligheter med olje. Det er av stor betydning for engelskmennene å nå fram til Tripolis før en eventuell tysk aksjon i Middelhavet setter inn, på den andre siden vil en for hurtig framrykkning innebære en betydelig risiko, særlig hvis de ganske store tyske styrkene i Sør-Hellas planlegger en landgang i Kyrenaika i ryssen på engelskmennene noe som flere ganger er blitt antydnet.

Etter Bardia er nå også Sollum falt, og de tyske stillingene ved grønsen er innskrenket til det vanskelig tilgjengelige Halfaya-passet. De er utsatt for et voldsomt bombardement, og de kan neppe holdes særlig lenge hvis de ikke får undsetning.

I den siste måneden har Malta vært utsatt for ustanselige tyske flyangrep, som imidlertid hittil ikke har hatt noen virkning som står i forhold til innsatsen. Store tyske flyvådelinger er konsentrert i Sør-Italia, således ble ved et eneste engelsk angrep 44 tyske fly ødelagt på en flyplass, og det er ting som tyder på at tyskerne planlegger erobring av Malta. Fra Sicilia til Malta er avstanden bare 100 km. mens det er 1600 km. til

Alexandria og 1900 km. til Gibraltar, de nærmeste britiske støttoppunktene. Det er neppe tvil om at et slikt angrep kan gjennomføres hvis tilstrekkelig meget settes inn på det, men det er vanskelig å se at betydningen av en slik seier vil kunne oppveie de tap den vil måtte medføre. Forbindelsen mellom Italia og Tripolis vil ganske visst kunne trygges, men noen avgjørende betydning på krigen i Nord-Afrika vil dette ikke kunne ha. Heller ikke på de britiske transportene i Middelhavet vil erobringen av Malta være avgjørende, italienerne har jo allerede en flåte- og flybasis på Pantelaria, som ligger midt i det temmelig smale streket mellom Tunis og Sicilia, uten at dette har kunnet hindre en utstrakt britisk trafikk gjennom Middelhavet. Det ligger derfor nærmest å tro at et angrep på Malta har til hensikt å virke stimulerende på tyskerne og kanskje først og fremst på franskmennene.

Det kommer meldinger om at det tyske presset på Vichy øker, men tonen i de tyske kommentarene tyder på at det hittil ikke har lykket å oppnå vesentlige innrømmelser. Og et forsøk på å tvinge kravene gjennom med makt, vil automatisk føre den nord-afrikanske armeen og den franske flåten over på de alliertes side. Det blir også meldt om voksende uroligheter i Frankrike, og skjerperte tyske represalier, og det er derfor grunn til å tro at det vil bli mere og mere vanskelig for Vichy å gi etter for de tyske kravene. Hvis dette er tilfelle, vil Hitler selv om han besetter hele Frankrike og Spania, komme til å tape mere enn han oppnår, og dermed vil den planlagte aksjonen i Middelhavet i alle fall i den nærværende situasjon bli temmelig meget av et slag i luften.

Stillehavet.
På Malakka og øyene går japanerne fremdeles fram, og en må regne med at de vil fortsette å gjøre det for ganske lang tid fremover. Styrkeforholdet begynner imidlertid likevel i noen grad å jevnes ut, og en kan gi ut fra at de for hvert nytt framstøp vil møte sterkere motstand. I luften er de allierte nå blitt jevnbyrdige, og det blir meldt om vellykkete aksjoner fra de allierte krigsskip.

Den viktigste begivenheten på denne fronten er imidlertid den store kinesiske offensiv. Ved den viktige byen Tsjangtsja som japanerne har angrepet praktisk talt uavbrutt siden oktober 1938, har japanerne lidt et alvorlig nederlag, og de er nå på flukt nordover. Tsjangtsja, som har 600.000 innbyggere, var av den største strategiske betydning for japanerne, fordi den ville ha sikret herredømmet over jernbanen Peiping-Kanton, som var den eneste vei til lands hvor det er mulig å sende forsterkninger til styrkene ved det Sør-kinesiske hav. Seiren ved Tsjangtsja er blitt fulgt av en kinesisk offensiv over hele fronten, særlig kraftig ved Kanton hvor kineserne har trengt gjennom de ytre forsvarsværkene, og ved Nantsjang, 400 km. øst for Tsjangtsja. Mens japanerne har vært nødt til å overføre praktisk talt hele sin flystyrke til andre fronter, har kineserne i det siste fått ganske store tilførsler av førstklassens engelske og amerikanske fly. Det vil uten tvil bli kineserne - for første gang riktignok utstyrt med moderne våpen - som i de kommende måneder vil ta hovedbyrden for de allierte i det fjerne østen, og deres innsats kan ikke overvurieres.

På Filippinene holder general McArthur til tross for voldsomt japansk press fremdeles Bataan-halvøya og øya Corregidor. Japanske styrker er imidlertid blitt landsatt på øyene av de andre øyene, og en må regne med at Filippinene i realiteten er i japanernes hender.

På Malakka har japanerne etter et fire dagers slag erobret hovedstaden i Malysstatene, Kuala Lumpur, 300 km. fra Singapore. På østsiden har de derimot ikke gått særlig fram etter erobringen av Kuantan. Små australske avdelinger, såkalte "commandos" opporerer bak japanerne og ødologer stadig de kompliserte forbindelseslinjene. En må vente at japanerne fortsatt vil rykke fram på Malakka, men forsvarer av Singapore forberedes, og det er ingen særlig fare for denne sterkt befestede flåtestasjonen. Japanske fly har stadig rottet angrep på Singapore, men de har ikke kunnet oppnå et eneste resultat av militær betydning.

Det blir meldt om at japanske styrker har gått til angrep på Burma, men det er enda ikke gitt noen detaljer. En kan imidlertid gi ut fra at dette angrepet neppe er særlig alvorlig, det står store britiske og kinesiske styrker i Burma og terrenget er meget lett å forsvare. En kan tvertimot vente at de alliertes første angrep til lands nottop vil skje på denne fronten.

Etter erobringen av britisk Borneo har japanerne gått til angrep på Nederlands-India, for å sikre seg kontrollen over dette viktige råstoffområdet. De har erobret den sørlige øya Celebes på østsiden av Borneo og har landsatt tropper på nordsiden av øya Celebes. Det er meget små styrker som er stasjonert på disse øyene, og deres viktigste oppgave er å ødølge alle industrielle anlegg før japanerne setter seg i besiddelse av dem. De viktigste råstoffene i de områder som japanerne hittil har erobret eller angrepet, er olje, gummi og tinn. På Borneo har oljeproduksjonen vært oppe i 5 millioner tonn i året, en full utnyttelse av disse oljekildene vil derfor for lang tid være tilstrekkelig for Japans krigsforbruk. Ost-India produserer dessuten 30% av verdens gummi og 40% av dens tinn.

Det vil imidlertid neppe være mulig for Japan å kunne utnytte disse råstoffområdene før det har sikret seg kontrollen over Java, men denne øya ligger foreløpig utenfor japanernes rekkevidde. Her finnes en ganske stor armé og en ikke ubetydelig krigsflåte, og Nederlands-India rider dessuten over vel 2.000 fly. Det ser dessuten ut som om det inngår i de alliertes planer at Java skal holdes for enhver pris.

Japan har 8.000 dampere på tilsammen 4 millioner tonn, altså vesentlig små skip. Dessuten har det over 50.000 seilbåter på tilsammen 1.5 millioner tonn. Den japanske handelsflåten er derfor ypperlig egnet til nettop den slags krigsforbruk som kreves i disse farvann, og selv en full innsats av de alliertes krigsflåte og flyvåpen vil ikke kunne hindre japanerne i å erobre hele området omkring det Sør-kinesiske Hav, bortsett fra de sterkt befestede hovedpunktene. En kan derfor heller ikke vente at de første månedene skal kunne bringe noen synderlige resultater for de allierte. Japanerne mister riktignok ganske mange krigsskip og fly, men hovedangrepet vil først komme når de allierte har samlet tilstrekkelige styrker på strategiske punkter, men Japan samtidig begynner å bli utmattet av sine omfattende aksjoner som ikke kan skaffe dem noen resultater av avgjørende betydning. Marineminister Knox har innlysende rett i den vurdering at den krig som i øyeblikket pågår i Stillehavet er av sekundær betydning, det er Tyskland som først og fremst må knokkes, Japan sørger i mellomtiden for å knokke seg selv.

Krigen og politikken.

De politiske motsetningene her i landet er i øyeblikket praktisk talt forsvunnet. Likevel kan en av og til støte på levninger, og nå da avgjørelsen på krigen er kommet i horisonten, hender det vel at en og annen spør i uro: hva skal vi skje? Hven skal diktere freden? Ingen enkelt krets er fins vel enda en avgjort mistro til Sovjet-Samveldet - og andre kan ikke glemme sitt gamle hat til de kapitalistiske stormaktene.

Disse restene av en gammel politisk kamp betyr imidlertid ingen fare for vårt folks roisering idag. Naturligvis vil det også i framtiden være interessemotsetninger og politiske motsetninger, og vi kan gi nye politiske urestider innte. Men det er grunn til å tro at mange gamle politiske fordommer er brutt ned, og vi har fått føle på livet betydningen av fellesskapet og av de grunnleggende verdier i samfundet: friheten og demokratiet er blitt lovende realiteter.

Vi har i den siste tiden fått øynene opp for en mengde nye kjensgjerninger. Vi vet at hva vi enn har kunnet kritisere ved de såkalte kapitalistiske stormaktene, har det vært den som har representert demokrati og individuell frihet og rettssikkerhet, og vi ser nå også at de bærer i seg muligheter for framskritt og utvikling. Og samtidig forstår vi nå klart at det meste av det vi har hørt om Sovjet-Samveldet har vært løgner hvis bakgrunn var de politiske stridigheter hele verden var herjet av før krigen. Ut fra våre egne reaksjoner etter to års undertrykkelse forstår vi også noget bedre den såkalte "røde terror", og vi er klar over at det som er hendt i Sovjet-Samveldet i de siste årene, ble tvunget fram av forpødselsene til den forsvarskrigen som måtte komme.

Det intime samarbeidet mellom de allierte er en garanti for fremtiden. Ingen av de allierte maktene har noen slags territoriale krav, deres felles interesser overskygger alle motsetninger, og gjenreisningen av det krigen har ødelagt vil nødvendigvis gjøre et lojalt samarbeide for år fremover. Sammen representerer de ovenn til å kunne gjennomføre en sund og varig fred, og det er all grunn til å håpe at en undgår de misgrep som ble gjort etter forrige krig. Befolkningen i de allierte land vil sørge for at det ikke blir opprettet noe hegemoni for en enkelt makt eller en gruppe av makter. Krigenes mål er frihet og trygghet for alle jordens mennesker.

Den største svakheten ved de allierte maktene har vært den gjensidige isolasjon som har umuliggjort et hvert sunt samarbeide. Sovjet-Samveldet, U.S.A har begge lenge isolert seg fra verden forøvrig, engelskmennene har omgitt seg med en mur av fordommer, kineserne har holdt alle impulser fra den europeiske og amerikanske verden ute. Men i det fellesskapet som nå er opprettet, har alle noe av verdi å gi til en felles verdenssivilisasjon.

England har hittil vært et utproget klassesamfund, preget av mange gamle fordommer og foreldete samfundsformer. Selve imperiet er en overlevet institusjon. Men en har kunnet legge merke til at i løpet av krigen er det her inntrådt en vesentlig forandring, fordi det hele det britiske folk er blitt trukket med i krigsansvaret og har måttet ta den fulle byrde av krigen. På den andre siden står England som et mønster som rettssamfund og stabilt, grunnfestet demokrati.

De forenede Stater har enda på mange vis preget av å være et nybyggorsamfund med politisk vilkårlighet og krass forretningsmoral. Men her har det i løpet av Rooseveltts presidenttid inntrådt en ganske stor forandring, og det er framfor alt i Statene skapt en eng og pigionde kultur som helt er innstillet på framtiden.

I Russland har sovjetstyret hundre års tilbakesligning i innhente, det russiske

folket har så lange vært uopplyst og trellbundet at en ikke kan forlange at det med en gang skal være modent for et demokratisk styresett. Men når murene mot den øvrige verden blir revet ned, vil det hurtig skje en forandring. På mange vis betegner Sovjet-Samveldet den virkelige "nye tid", det er skapt et samfunnsystem som betyr økonomisk sikkerhet for befolkningen og som muliggjør en rasjonell planløsning av samfunnsproblemer. Under ingen omstendigheter vil det være praktisk politikk å overføre den russiske samfunnsform til andre land, men impulsene fra dets grunnleggende prinsipper vil bre seg over hele verden.

Også Kina er blitt liggende etter i utviklingen, og det nye samarbeidet med verden forøvrig vil føre til en kraftig belivelse. På den andre siden er Kina et gammelt kulturland som også har verdier å gi, verdens øyne vil bli åpnet for kulturens mangesidighet, og fordømmelse mot andre raser vil brytes ned.

Det samme gjelder for alle andre folk, de politiske, økonomiske og kulturelle strøkene vil bli revet ned, hvert folk, stort eller lite, vil kunne gi av sitt nasjonale særpreget uten å behøve å miste noe av det. Et absolutt nasjonalt selvstyre vil bli forbundet med et utstrakt internasjonalt samarbeid. I denne forstand bringer krigens røisler fram skritt for folkene, på en måte er den en verdensomfattende revolusjon.

Verden er for alvor i støpeskjeen. Verdenskrigen som begynte i 1914 og som idag nærmer seg avslutningen, har vært selve omsmeltningsprosessen. Vi hadde et samfunn som var preget av villkurlighet og motsetninger, og som hadde en alminnelig internasjonal usikkerhet til følge, dette samfunnet er nå i ferd med å bli omdannet i samsvar med vår tids syn på menneskenes rettigheter og plikter og i samsvar med vårt voksende herredømme over naturen. Men vi har enda ikke kommet lenger enn at dette måtte skje ved vold. Nazismen og dens utløpere omkring i landene er ikke noe annet enn det gamle fordømmenes opprør mot disse bestrebelsene henimot frie og trygge samfunnsforhold. Det er nazismen som representerer "den gamle tid", det utlevde barbariet.

Krigen vil ikke bringe noen seier for "kapitalismen" og ingen "bolsjevikisk" revolusjon. Men den vil bringe en sammensmeltning av alle positive tendenser i alle stater og en likvidering av foreldete motsetninger. Bare de som er redde for frihet og folkenes selvstyre har grunn til å se framtiden imøte med uro.

Tysk nervøsitet.

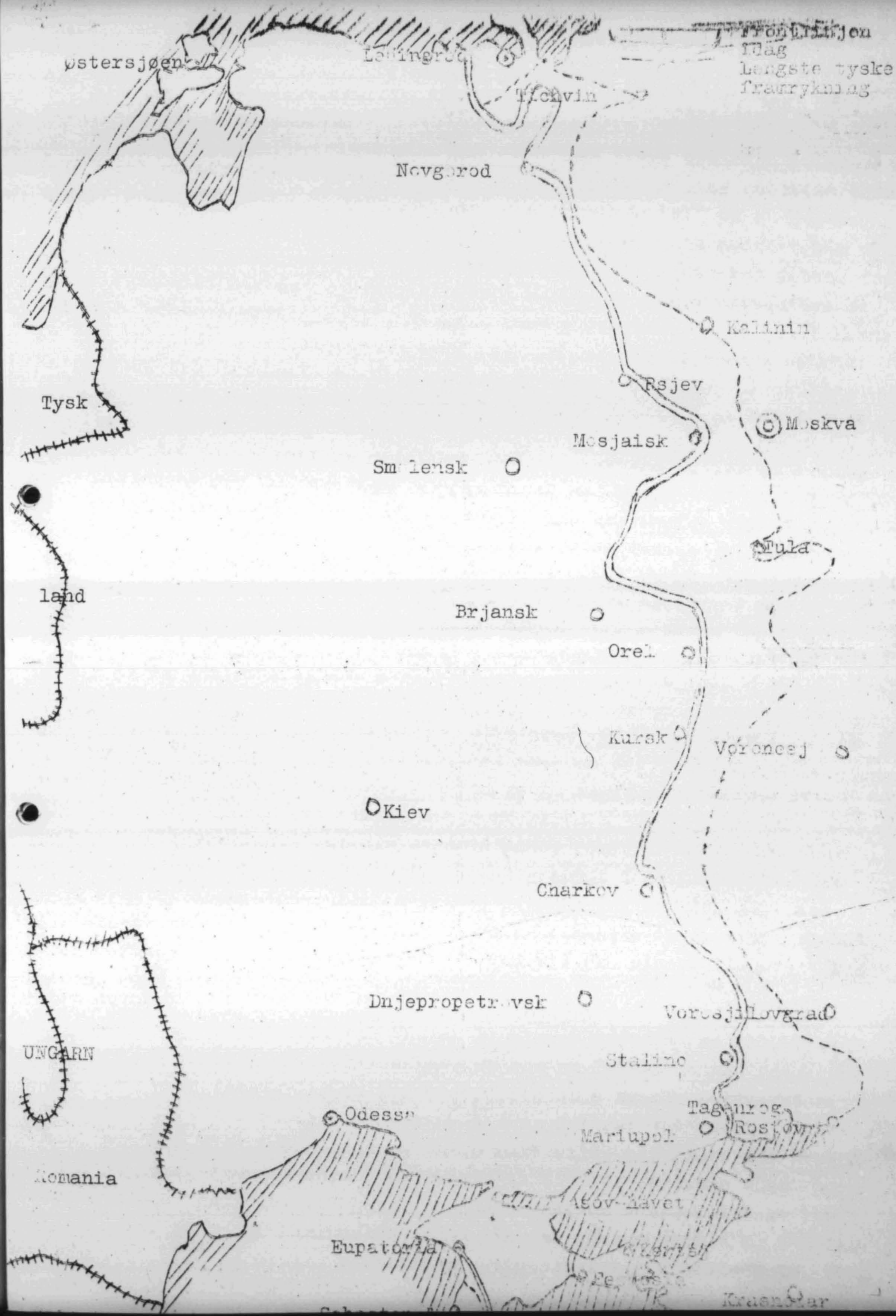
Tysklands eiendommelige form for krigsførsel begynner å vise sitt særpreget mere og mere rødt. Det er karakteristisk for tyskerne å svare på ethvert nederlag med represalier overfor uskyldige mennesker. De temmelig drastiske tyske forholdsreglene etter strandhuggene på norskekysten, arrestasjonen av alle mannlige slektninger til dem som ble med til England, arrestasjonen av alle offiserer (unntagen i infanteriet og kavalleriet), og anbringelsen av 20 hoffembedsmenn og venner av kongehuset i tysk konsentrasjonsleir er et nytt utslag av de tyske metodene som vi sent vil komme til å glemme. Bemerkelsesverdige er de tyske kommentarene med den dype aktelsen for folkeretten og den åpne æresfølelsen når det gjelder løftebrudd. Det er godt å vite at vi har med hederlige og anstendige mennesker å gjøre.

Bakgrunnen for disse represaliene er imidlertid en annen enn tyskerne selv oppgir. De føler seg neppe særlig dypt berørt ved tapet av noen quislinger. Derimot er det en meget alvorlig belastning for den tyske krigsmakt å holde den lange norske kysten tilstrekkelig befestet. Nå trenges de tyske soldatene og det tyske materiellet til østfronten og til Hitlers planlagte våroffensiv, og store mengder av tropper, kanoner og tanks er allerede sendt sørover fra Norge, slik at besetningene mange steder på kysten er blitt temmelig glisse. De siste strandhuggene vil utvilsomt binde større styrker enn beregnet (og dette er etter all sannsynlighet også hensikten med disse aksjonene), men for tyskerne er dette i høyeste grad ubeleilig, og dette har riksledelsen latt gå ut over de lokale tyske myndigheter i Norge.

Blandt de 20 som skal i konsentrasjonsleir er: marinekaptein Andler, Lyder Bruun, S. Mousken, Smith Johansen, Henrik Huitfeldt, kaptein Qvigstad, Titt Dithlev Simonsen, Halfdan Dithlev Simonsen, kommandørkaptein Rogstad, kommandør Gottwaldt, E. Graff Wang, Eikon Bryn, Nils Rønn, løytnant Nicolayson.

Lytteapparater i drosjene.

Folk har hatt tilbøyelighet til å betrakte drosjebilene som sikre i bruk for illegalt arbeid. Det må imidlertid være en grunnregel at en aldri tar noe for sikkert, før en direkte vet det. I det siste er foreløpig 20 drosjer utstyrt med sjåffører med spesielle oppdrag og med lytteapparater. Vi kan oppgi numrene på noen av disse drosjene, de øvrige vil komme i neste nummer: A. 5057, A. 5103, A. 5116, A. 5171, A. 5384, A. 5431, A. 5433, A. 5450, A. 5480, C. 4533.

Nr. 4

2. Arg.

Krigsversikt pr. 27. jan.

Statsminister Churchill har åpnet den store debatten i Underhuset med en alminnelig krigsversikt og skal nå møte sine tallrike kritikere i en diskusjon om krigsførslen. Det er neppe tvil om at statsministeren fra forskjellige kretser vil få temmelig hård medfart, han vil bli beskylt for å ha forsømt krigsforberedelsene i det fjerne østen, for ubelstuttsomhet når det gjelder krigen i Europa og for å protesjere de såkalte "München-politikerne", dvs. de kortsynte, gammeldagse politikere av den britiske overklassen som enda ikke kan se situasjonen i øynene. Et forslag fra Churchill om at hans åpningstale i parlamentet skulle kringkastes, ble nedstemt av Underhuset som ikke ønsket å gi ham større publisitet enn de øvrige talerne.

Det er opstått en situasjon som aksomaktene kaller et botegn- eller utslag av det demokratiske styresett, og med rette - et utslag av en av demokratiets sterkeste sider. Churchill kan kritiseres sønder og sammen, regjeringen kan styrtes - og krigen vil føres videre med uforandret effektivitet. Den situasjon som har ført til denne skarpe kritikken, gir ingen grunn til bekymring, tvertimot, den er ikke et utslag av ure hos det engelske folk, men av optimisme, og regjeringen blir beskylt for ikke å ha nyttet den nåværende gunstige stilling til alle gjørende foranstaltninger. Det er også helt på det rene at det ikke er Churchill opposisjonen vil til live men en del av hans medarbeidere fra gammel tid, som en mener det er på tide å skifte ut. Det er vanskelig å vite hvor meget av kritikken som er berettiget, men en kan i hvert fall fastslå at det ikke er særlig grunn til å være misfornøyd med krigens gang. Englands stilling er i virkeligheten etter hvert blitt ganske sterk.

Det viktigste som ble oppnådd under konferansen mellom Churchill og Roosevelt var enigheten om en fullstendig enhet i krigsførslen. Det ble opprettet kommisjoner for en felles disponering av alle statenes militære og økonomiske resurser, og store amerikanske troppesstyrker skal etterhvert overføres til England som derved vil øke sin overlegenhet i luften.

Stillehavet.

I sin store tale tok Churchill skarpt avstand fra alle rykter om at krigen i østen ville bli behandlet som en krig av annen rang. Det hadde ikke vært forsvarlig, sa han videre, i høst å svekke forsvaret av den nære orient til fordel for øst-Asia - og det var det eneste alternativ. Alt som stod i Englands og USA.s makt ville bli gjort for å stanse den japanske framgangen, men det ville ta tid før en kunne vente noen vesentlig endring i krigens gang. En annen sak, som Churchill ikke kom inn på, er at en i den alminnelige vurdering av verdenskrigen må skjønne mellom viktigere og mindre viktige krigsskueplasser, men dette betyr ikke

2
at de allierte kan tillateseg å svekke sin innsats i Stillehavet, uten å risikere at de derved også blir svekket på andre fronter.

De siste begivenheter viser også at styrkeforholdet i noen grad begynner å utjevnes, selv om det ikke på lang tid enda kan være tale om å frata japanerne initiativet. Deallierte er etterhvert blitt avgjort overlegne i luften, og japanerne har hatt store tap av fly, men de alliertes luftstyrker er naturligvis ikke så store at de kan ha tilstrekkelige styrker alle steder innenfor dette veldige området. Dealliertes krigsflåter blir også mere og mere virksomme, og det blir stadig meldt om senkninger av japanske krigsskip og transportskip, som i det lange løp vil ha en merkbar virkning på de japanske forsøkene på å opprettholde de umåtelige forbindelselinjene. I Makassar-stredet mellom Borneo og Celebes har amerikanske flåte- og flystyrker senket eller sterkt skadet ikke mindre enn 40 skip. Men de japanske krigs- og handelsflåter er riktignok meget store.

Engelskmennene legger ikke skjul på at situasjonen på Malakka-halvøya fremdeles er meget alvorlig, men den japanske framgangen har i siste uken vært noe mindre. Det er kommet fram ganske store britiske og australske forsterkninger, og motstanden vokser for hver dag. De japanske påstandene om at de britiske styrkene er omringet er hentet ut av luften. På vestsiden av Malakka er japanerne enda 100 km. fra Singapore, på østsiden 140 km., og Churchill har erklært at Malakka vil bli forsvart til siste kvadratfot.

Også framstøtet mot Burma vekker en viss uro hos de allierte, selv om det ikke ser ut som om det er noen umiddelbar fare på ferde. Etter at japanerne har erobret byen Tavoy ved Den bengalske Bukt på den sørligste spissen av Burma, marsjerer de nå nordover i retning av den viktige havnebyen Moulmein (65.000 innb.) ved utløpet av Salvin-elven. Store japanske styrker rykker også fram mot denne byen fra øst, og de har hittil tilbaketrukket halvparten av de 100 km. fra græsen til Moulmein. Målet for denne framrykkingen er åpenbart hovedstaden i Burma, Rangoon, som imidlertid ligger 250 km. fra Moulmein. Hittil har japanerne på dette avsnitt møtt temmelig liten motstand. Også Thailand har nå erklært England og USA. krig, og thailandske styrker har sammen med japanerne marsjert inn i Burma lenger nord. Thailand er ingen ubetydelig militærmakt (selv om det er overdrevet at det kan stille 1 million mann), og det har også en del moderne krigsmateriell av japansk og italiensk opprinnelse. Dette angrepet som finner sted 200 km. nord for Rangoon og som hittil har ført angriperne fram til Salvin-elven, har som formål å avskjære forbindelsen mellom Kina og dets allierte. Jernbanen fra Rangoon til Mandalay som fører til utgangspunktet for Burmaveien, ligger bare 80 km. fra den nåværende krigsskueplass. Men her står imidlertid ganske sterke britiske og kinesiske tropper, og ytterligere forsterkninger kommer til. Kamplassen er et uveisomt fjelltereng, og det er neppe noen fare for at angriperne skal nå sitt mål i den nærmeste framtid.

3
I Kina fortsetter Tsjang Kai-sjek, s offensiv på alle fronter. I området mellom Canton og Kaulun, rett overfor Hongkong, har kineserne erobret et par viktige byer. På Filipinene holder amerikanske tropper fremdeles sine stillinger. Mc Arthur har slått tilbake et japansk landgangs-forsøk på Bataan-halvøya. Japanernes påstand, at de ved et senere angrep skal ha erobret byen Balunga på Bataan, er ikke bekreftet. Også på Mindanao-øya er japanske framstøt slått tilbake.

I Nederlandsk India har det funnet sted nye japanske landsettninger. Japanerne har erobret Dalia Papan på Øst-Borneo, nest Tarakan, det viktigste oljesentra på øya. De har også erobret byen Kendari på sørøstkysten av Celebes, denne havnen skal sannsynligvis først og fremst anvendes under et framstøt mot Australia. Fra byen Manado på noruspissen av Celebes rykker japanerne langsomt sørvestover.

I den siste uken har det funnet sted et par viktige japanske landsettninger på nordkysten av New Guinea, på Bismarck-øyene og på Salomon-øyene. Ved hovedstaden Raboul på New-Britain (den største av Bismarckøyene) har japanerne landsatt 10.000 mann, men de møter kraftig motstand av de australske troppene på øya, og har hittil ikke hatt noen framgang i Middelhavet.

I sin tale i Underhuset ga Churchill en del oppsiktsvekkende opplysninger om krigen i Nord-Afrika, som blusset opp 18. nov. Han understreket at tidspunktet i og for seg ikke hadde vært inne for en offensiv mot Rommel, men at den tyske framrykkingen i Sør-Russland mot Kaukasus hadde vært så truende, at det hadde vært nødvendig likevel å innlede offensiven for om mulig å sikre den sørlige fløyen av forsvaret av Den nære orient og oljekildene. Han meddelte at de til denne offensiven ikke hadde avset mere enn 45.000 mann, altså en langt svakere styrke enn en hittil har antatt og også langt svakere enn de styrker alsen hadde til disposisjon, og at offensiven den 24. nov. var kommet i en så kritisk fase at alt ville ha vært tapt om ikke general Auchinleck hadde satt inn med en nesten desperat innsats som reddet situasjonen sørøst for Tobruk. Han meddelte videre at aksestyrkene hittil hadde tapt 61.000 mann, der av 15.000 falne, mens de allierte hadde mistet 18.000 mann i falne, sårede og savnede. General Rommel hadde mistet 380 tanks, eller omtrent halvparten av de han hadde til disposisjon. Erobringen av Kyrenaika var en nesten uventet suksess, meddelte han, men nå var det store spørsmål om de ville være i stand til å holde dette området.

I den siste uken har aksestyrkene innledet en kraftig offensiv fra sine stillinger mellom El Aghella og Marsa Brega ved Syrtebukten. General Rommel har fått betydelige forsterkninger av fly, og til tross for at de siste ukene har kostet aksestyrkene et meget stort antall tap av skip, har han også fått adskillige forsterkninger av tropper og materiell. En må gå ut fra at aksestyrkene i Nord-Afrika enda er noe svakere enn de allierte når det gjelder tanks og kanoner, men etter Churchill

opplysninger skulle de være temmelige overlegne når det gjelder tropper. En vet naturligvis ikke om statsministeren bevisst har malt situasjonen noe svartere enn den er, britiske korrespondenter i Nord-Afrika gir stadig et langt mere optimistisk bilde.

Under sin siste offensiv østover møtte aksstyrkene lenge en nokså svak motstand, og engelsmennene trakk seg uten kamp ut av ElGtafia, Agadabia og Antelat, men i de siste dagene er det kommet til meget hårde kamper hvor det åpenbart blir satt inn store styrker på begge sider. Disse kampene strekker seg over et temmelig stort område, hardest nordøst om Misus, 130 km. sørøst for Benghazi og 110 km. inne i landet.

Alle formodninger om den videre utvikling av krigen i Nord-Afrika kan imidlertid helt bli kullkastet ved at det finner sted mere omfattende aksjoner. Det tyske flyets og det tyske ubåtenes virksomhet i Middelhavet tiltar stadig. Det samme gjelder også presset på Vichy og den spanske regjeringen. En utvilsom tysk framgang i Libya vil lette tyskerne i deres forsøk på å få disse regjeringene til å gjøre innrømmelser, og det går rykter om et forestående møte mellom Franco og Petain. Det foreligger imidlertid ingen sikre opplysninger om utviklingen på dette avsnittet.

Østfronten.
Kampene i Sovjet-Samveldet er fremdeles uten sammenlikning de viktigste begivenhetene i krigen, og de siste seirene her, mere enn oppveier tilbakeslagene for de allierte på andre fronter. Erobringen av Mosjaisk og framrykkingen over hele området mellom Moskva og Ilmen-sjøen har dessuten gjort det ganske klart at tyskerne ikke vil være istand til noen virkelig omfattende våroffensiv på alle fronter, og at de mange steder vil få mere enn nok med å hindre et virkelig sammenbrudd av fronten.

Mosjaisk tyskernes viktigste støttepunkt på Moskva-fronten ble erobret 20. jan., da tyskerne ble nødt til å rømme byen som var truet med fullstendig omringning. Dermed er hele den tyske Moskva-fronten i full oppløsning, og det er lite sannsynlig at de vil kunne opprette noen ny front før i nærheten av Smolensk. Russerne nærmer seg nå Vjasma fra tre sider, fra øst, sørøst og nord, og både langs jernbanen fra Moskva og fra Kaluga er de nå kommet 30 km. fra byen. Samtidig rykker russerne også videre i retning av Smolensk i sørøst fra Alexandrovsk og Airov og de står nå ca. 130 km. fra byen.

Nordvest for Moskva har russerne hatt en oppsiktsvekkende framgang, som først og fremst må tilbakeføres til de russiske styrkenes større bevegelse på vinterføret. Mens russerne har mer på alt sitt materiell, også det som blir erobret, må tyskerne slite med sine upraktiske hjul. Byen Rsjev blir nå angrepet fra tre kanter, og russerne har på et sted trengt gjennom byens forsvarsverker. Rsjev er det siste sterke støttepunktet tyskerne har igjen på midtfronten nord for Brjansk (som også trues), og dets fall vil bli av nesten like stor betydning som erobringen av Mosjaisk.

Vest for Rsjev har russerne på en rekke punkter nådd jernbanen Moskva-Rsjev-Riga, lengst vest på et punkt som ligger 140 km. vest for Rsjev og bare 100 km. fra det viktige jernbaneknutepunktet Veliki Luki, som er en av nøkkelstillingene i den midtre delen av det tysk-okkuperte området. Lidt lenger nord har russerne tatt byen Tjovpetz, 150 km. vest for Rsjev, og de har her rykket videre til et punkt bare 75 km. fra Veliki Luki.

Lenger nord har de russiske troppene ved sitt framstøt over Valdai-høydene i løpet av få dager gjenerobret 13.000 kvkm. og rykket fram opptil 150 km. Byen Cholm, sør for Ilmen-sjøen, som det ble kjempet hardt om under tyskernes framrykking i august, er falt og russerne rykker videre i retning av den viktige jernbanen Leningrad-Ukraine som er tyskernes viktigste tilførselslinje til Leningrad-fronten. På et par steder står russerne bare 15 km. fra banen, og faren for at feltmarsjall von Leeb's styrker skal bli avskåret er ytterligere økt.

Et blikk på kartet viser at tyskernes "heldige gjennomførte utretning" av fronten nå har formen av en W, og de er etter hvert kommet i en meget vanskelig stilling. Etter de siste nederlagene kan de neppe gjøre seg noe håp om at de selv ved den kraftigste våroffensiv skal kunne erobre Moskva og Leningrad, og en kan med praktisk talt fullstendig sikkerhet si at de vil bli tvunget til for framtiden å måtte holde seg på defensiven på hele den nordlige halvdel av fronten. Den kommende offensiven vil derfor etter all sansynlighet bli et forsøk på å oppnå et gjennombrudd på sørfronten, muligens understøttet av en aksjon i det østlige Middelhav. Ved de siste seirene er russerne kommet i besiddelse av meget gunstige strategiske stillinger som gjør det mulig for dem stadig å kunne øke presset på den sentrale delen av det området tyskerne har besatt. Alle beretninger er enstemmige i at de russiske tapene er meget små, mens de tyske derimot er ganske alvorlige, selv om det enda ikke er noen ting som tyder på noen katastrofal mangel på tropper og materiell, bortsett fra de mere og mere bemerkelsesverdige forsøkene på å utskrive tropper i de okkuperte landene. Når det derimot gjelder transportspørsmålet begynner situasjonen å nærme seg en katastrofe, det meldes nå ikke om bare mangel på olje, men også om mangel på kull, og jernbanemateriellet er utsatt for alvorlig overbelastning. På fronten gjør dette seg riktig nok ikke synderlig merkbart enda, men det virker lammende på krigsviktig virksomhet i Tyskland og tysk-besatte områder. Og dette er en alvorlig svakhet som ingen tenkelig krigsframgang vil kunne rette på.

Lenger nord fortsetter den russiske offensiven ved Novgorod, ellers har det ikke vært meldt om særlig betydningsfulde kamper, men i Volser uroen. Russiske ubåter har senket adskillige tyske transportskip i Ishavet.

Sør for Moskva har russerne ryddet opp i hele området vest for Tula inntil Serpeisk, Ljudinovo og Bolchov. De har også innledet en forsterket offensiv mot Orel, som er en av tyskernes viktigste støttepunkter. Etter erobringen av Mosjaisk er hovedtyngden av den russiske offensiven blitt flyttet til sørfronten, og det har ganske betydelig framgang i Donetz-dalen mellom Charkov og Kravtorsk. Også Charkov blir stadig mere utsatt, byen blir angrepet fra tre sider, og russerne nærmer seg jernbanen som fra Charkov fører sørover til Krim. De tyske forsvarsverkene rundt byen er imidlertid meget sterke, og det er lite sannsynlig at noen direkte storm på stillingene kommer på tale.

Tyskerne har sendt ganske betydelige forsterkninger til dette avsnittet, som etter hvert begynner å bli det viktigste. Her må stillingene holdes for enhver pris, og våroffensiven skal ha noen som helst chance til å nå det store målet: Kaukasus. Tyskerne regner her med å bli hjulpet av krigen i Stillehavet som tvinger engelsmennene til å trekke vekk adskillige av de styrkene de hadde i Iran og som etter planen skulle settes inn i forsvaret av Kaukasus. Det har vært et mål og sikt at feltmarsjall von Bock har fått overkommandoen på sørfronten etter den avsatte og senere avdøde von Richthausen som igjen kort tid i forveien avløste den avsatte von Rundstedt. Von Bock som den 17. ds. ble fratatt kommandoen

som et tegn på at Hitler har måttet bøye seg for kravene fra generalene. Det kan hende at denne slutningen er litt forhastet, utnevnelsen kan jo også skyldes den alminnelige mangelen på kvalifiserte generaler, men det er i hvert fall sikkert at det er sterk spenning tilstede.

Quislingenes skjebne.

Gjengjeldelse mot nazistene og deres redskaper er naturlig nok et spørsmål som opptar nordmennenes tanker. Det norske folk er rammet så dypt av det bandittveldet som herjer landet, at sinnene ikke vil kunne få fred før bødlerne og rakkørknektene selv for lide for sine handlinger. En slik reaksjon er tvers igjennom sunn.

Det som naturligvis først og fremst skal fylle våre tanker, nest etter selve frihetskampen, er gjenreisningen av vårt land og samfunn. Det gjelder å nyttiggjøre seg de erfaringene som er høstet i denne tiden, å bygge på det fellesskapet og den virkestrangen som er skapt i folket, og det internasjonale samarbeidet som er vokset fram, og å virkeliggjøre de idealene som begivenhetene har gjort levende oss: nasjonal og sosial frihet, ekte folkestyre og økonomisk trygghet. Men for at vi med fulle sinn skal kunne gå inn for denne oppgaven, må spørsmålet om straffen for dem som tramper på menneskerettighetene, først være ordnet. Dette er for det første et krav som direkte blir stillet av hensynet til samfunnets sikkerhet, det må hindres at det igjen blandt oss oppstår krefter som truer den sivilisasjon vi har skapt. Spørsmålet om hvordan en skal oppnå dette, må være gjenstand for nøye overveielser, all historisk erfaring forteller oss at her er det ikke straffene som er det avgjørende, men en klok og langsiktig sosial og kulturell politikk i framtiden.

Men kravet om gjengjeldelse er likevel ikke til å komme forbi, rett og slett av hensyn til folkets sjelelige sunnhet. Vi må få anledning til sinnsmessig å frigjøre oss, å få gjøre opp med denne tiden som ellers vil komme til å sette dype spor i våre sinn om vi ikke får utløsning. Hevnfølelsen er en sjelelig realitet som en er tvunget til å regne med. Og her er det bare hensynet til det norske folk som spiller en rolle ikke noen slags hensyn til quislingene. De har for all tid satt seg uten for samfundet og kan ikke vente å bli behandlet som annet enn pest. En annen sak er imidlertid at vi også må ta hensyn til vårt eget samfunns framtid, den barbariske hevnutfoldelse med mishandlinger og lemlestelser skal vi overlate til nazistene, og vi må ikke la hevntyringen få lov til å dominere vårt følelsesliv eller få beholde seg levende i årevis etter at vi har vunnet vårt land tilbake. Dertil har vi alt for meget positivt å utrette.

De allierte nasjonene har nylig hatt en konferanse i London hvor spørsmålet om nazistenes skjebne var gjenstand for mange overlegninger, og det ble også på dette området etablert et utstrakt internasjonalt samarbeide. Det som er av særlig interesse for oss er den skarpe fordømmelse av alle individuelle straffeaksjoner på det tidspunkt da folkene vinner sin frihet tilbake, avstrafelsen av forbryterne skal overlates domstolene som skal dømme dem etter de gjeldende sivile og militære straffelovene. Nå kan jo ingen på forhånd vite på hvilken måte de okkuperte land vil vinne sin frihet tilbake - det kan skje under blodige sluttkamper, hvor mange av disse spørsmål løser seg selv - og i alle fall må det jobbi selve det folk som har lidt under undertrykkelsen og terroren som bestemmer de former gjengjeldelsen skal få, men det er naturligvis åpenbart riktig at en må ta avstand fra alt som heter hevnterror, ikke av hensyn til quislingene, men av hensyn til folkets egen sjelelige sunnhet og det rettssamfunn som det er vårt mål å gjenreise.

I statsråd 22. jan. har den norske regjeringen behandlet spørsmålet om straff for medlemskap i NS og dets sideorganisasjoner. Det er innlysende at selve det forhold å ha tilhørt en nazistisk organisasjon må rammes, for å verne vårt lands framtid for de farer som disse krefter betyr. På den andre siden drøyer det seg jo tross alt om et så pass stort tall at det på ingen måte har vært lett å finne fram til forholdsregler som ikke blir for kostbare og som ikke kommer til å skape en stadig uro i framtiden. En må si at det standpunkt regjeringen er kommet fram til på alle måter er meget tilfredsstillende.

For medlemskap i NS, hirden, ungdomsfylkingen, de nazistiske faggruppene etc. vil det bli idømt som straff tap av "almen tillit", enten for livstid eller for et bestemt antall år, alt etter eventuelle skjerpene eller formildende omstendigheter. "Tap av almen tillit" innebærer for det første tap av de statsborgerlige rettigheter, som stemmerett, valgrett, adgang til å tjene i hæren osv., dessuten utelukkelse fra alle stillinger i stat og kommune og andre offentlige institusjoner, dessuten i alle institusjoner og næringsgrener som er avhengige av offentlig autorisasjon. Vidre kan vedkommende ikke inneha sjefstillinger eller betrodde hverv i banker, forsikringsselskaper etc. eller i organisasjoner og foreninger. I praksis vil naturligvis virkningen av tapet av "almen tillit" komme til å spre seg enda vidre. I realiteten vil det innebære at disse personer politisk og økonomisk blir stillet utenfor samfunnet. En regulering av de problemene som oppstår i denne forbindelse vil ikke være vanskelig. I tillegg til denne straffen som rammer alle medlemmer av NS uten unntagelse, kommer så den selvfølgelige rettsforfølgelse av alle handlinger som disse har gjort sig skyldige i som strider mot den seivile eller militære straffelov, det vil i første rekke si forbrytelser mot statens sikkerhet og selvstendighet, mot forfatningen og kongehuset, eller mot den militære straffelov. For alle forbrytelser som omfattes av betegnelsen "landsforrederi" har regjeringen i et tidligere vedtak innført adgangen til å idømme dødsstraff også etter at krigen er slutt. Den 24. januar blev det gjort en ytterligere tilføyelse, idet adgangen til å idømme dødsstraff også er innført for en rekke andre forbrytelser hvor det tidligere var adgang til å idømme livsvarig fengsel, i første rekke for mord, mishandlig eller frihetsberøvelse.

Dødsstraffen har lenge vært avskaffet her i landet, og den vil også bli avskaffet i fremtiden. Det er imidlertid innlysende at den situasjonen vi nu er oppe i, ikke har vært forutsett i den tidligere lovgivning. I en situasjon hvor mordmenn bidrar til at uskyldige mennesker sperrer inne uten lov og dom, mishandles, utsettes for terror og myrdes, utelukkend fordi de følger sin åbenbare samfunnsplikt, vil det være en krenkelse av sivilisert rettsfølelse om ikke disse personer i selve lovgivningen blir satt i en særstilling. De folk som skal leve her i landet i fremtiden og som har lidt under terroren, skal ikke utsettes for den opprivende påkjenningen å vite at de individer som har myrdet og mishandlet deres nærmeste kjendtes er i live.

Spørsmålet om gjengjeldelse overfor quislingene kommer vi ikke forbi, men vi skal aldri la det bli hovedsaken for oss, og vi må aldri glemme at det først og fremst gjelder for oss å gjenoprette det gamle norske rettssamfunnet. Vi trenger ikke bry våre hoder så meget med dette, de former den gjengjeldelsen skal få, vil naturlig springe ut av den situasjonen som oppstår når den avgjørende frihetskampen begynner.

Svenske meninger.

Svenske aviser skriver om tyskernes represalier overfor norske offiserer at hvad man enn mener om løftebrudd eller ikke løftebrudd fra enkelte norske offiserers side, må det slås fast at de offiserer som arrestertes iallfall ikke har brutt noe løfte. Det kollektive løfte er helt fremmed for nordisk tankegang. En avis tilføyer: Ett er imidlertid klart, nemlig at etter de straffeforanstaltninger som tyskerne har gått til, er de norske offiserer i England løst fra sitt løfte.

I en artikkel i VECKO-JOURNALEN blir det pekt på at aldri tidligere er det i en krig mobilisert så megen ondskap, bitterhet og mindreverdighetsfølelse. Men heller ikke er det blitt lagt for dagen så megen menneskelig størhet som nu. Den gir sig stadig til kjenne i uegennyttig fedrelandsfølelse, ukuelig heltemot, hengivenhet og stanshaftighet i forsvaret for sannhet, frihet og rett. Det radikalt onde har fått det radikalt gode til å reise sig til strid. Djelveskapen måtte liksom tømme alle sine muligheter før det guddommelige i mennesket kunne skyte ut.

TRODS ALT erkjenner i en redaksjonell artikkel at det i den stilling Sverige for tiden er, ikke er mulig for sosialdemokratene, tross sitt flertall i riksdagen, å gjennomføre sitt sosialistiske program. Men, sier avisen, man bør kunne kreve at de holder fast ved en folkelig frihetslinje, forsvarer demokratiet til det ytterste, ikke slipper tømmene

som de tyske sosialdemokratene gjorde, men gjennomfører den gamle svenske trykkefriheten og rensker forvaltningen for den femte kolonne.

Flere svenske aviser, bl.a. Stockholmstidningen og Dagens Nyheter, krever at regjeringen protesterer mot tyskernes behandling av rektor Seip.

Tyskerne fortsætter å rekvirere leiligheter og sette norske familier på gaten. Vi kunne nylig fortelle at det var rekvirert 20 leiligheter i et kvartal på Sinsen. Leieboerne har senere gjort henvendelse til ordfører Stenersen i Aker som lovet å ta sig av saken. Dette har han nu gjort. Leieboerne har fått beskjed fra tyskerne om at alle rekvisisjoner skal stå ved makt. Samtidig har alle de øvrige leieboere i kvartalet fått beskjed om at også de må ut av sine leiligheter innen 1. april. I alt er der 48 leiligheter i kvartalet og i de fleste er det barn. Leilighetene skal overtas av sevile tyske borgere som arbeider i firmaet NORDAG. - En av leieboerne skal ha oppnådd utsettelse inntil videre med å flytte ut. Hans navn er Opsand. Både han og hans kone er lærere. De er barnløse og medlemmer av NS.

Nye avsettelser.

Postekspeditør Ingv. Lid, formannen i Norsk Postmannslag er avsatt. I lingsningskontoret i Oslo kommune er 6 kontorister nylig avsatt uten begrunnelse.

Den nytnevne av fylkesmenn som Innenriksdepartementet foretok i mitten av januar betyr at alle fylkesmannsembeder nå er besatt med NS-folk. Av de fylkesmenn vi hadde 9/4-40 er det bare en tilbake, nemlig Hunseid i Buskerud, som gikk inn i NS alt høsten 1940. De som kjenner ham sier at det ikke kom overraskende, han er personlig en meget svak mann, og han visste for meget ufordelaktig om Quisling fra den tid de satt sammen i bonderegjeringen til å turde stå i opposisjon til partiet.

Oslolegene lar sig ikke skremme av NS's trusler. Som kjent har partiet bestemt at bare de leger som står som medlemmer av Norges Legeforbund får betaling for å behandle forsorgsunderstøttede og pensjonister i Oslo. Av de ca. 500 leger vi har i Oslo viser det sig at bare 21 fyller dette vilkår nemlig: Johannes Arbo, Georg S. Bendixen, Halvar Birkeland, Harald Evensen, Gunnar Guldal, Carl Hafstad, Nikolai Myhre, W. Sibbern Møller, Robert Henry Prytz, Jørgen Quisling, Reidar Schønning, Arvid Skridshoel, Eivind Sommerfelt, Trygve Strand, G. Meyer og Jens Wrenstad.

Det advares mot følgende angivere: Politikonstablene Einar Aas, Sofiesgt. 14, Ulser Breisjåvn. 39, Olaf Hellerud, Svarverud pr. Røa, S. Nygård, Stockholmsgt. 29, Svein Ødegård, Skogvn. og Ludvig Zwillingmeyer, sønn av sognepresten.

Einar Rose har i den siste tid vært ansett for "stripet". Han har nu tont flagg, idet han har brutt blokaden av Studentesamfundet i Trondheim, som har vært boykottet av skikkelige folk siden det blev overtatt av NS.

Harmonien i Trondheim blev herjet av brand natten til 27. januar. Avisene bringer lange skildringer av den gamle bygning som blir betegnet som "et av vår trearkitekturs ypperste byggverk". Men de forteller ikke at styret for foreningen Harmonien, dagen i forveien, var erstattet med NS-folk som hadde overtatt administrasjonen av bygningen.

Odvar Sæther gikk i mitten av måneden av som leder for hirden. Han blev i fete taler rost for sitt ypperlige arbeide. Det viser sig nu at grunnen til at han blev skiftet ut, var at han hadde forgrepet sig på hirdens kasse.

Krigsoversikt pr. 3. febr.

Den siste uken har brakt nye framganger i Sovjet-Samveldet og nye tilbakeslag i Nord-Afrika og Stillehavet. Den har også omkring i de nøytrale landene brakt nye rykter om forberedelser til offensiver på andre fronter i løpet av våren. Vi lever i en særlig labil periode av krigen da vi må være forberedt på store uventete hendelser - seire eller nederlag. Foreløpig svirrer bare ryktene, men fra begge parter siver det samtidig inn meddelelser om at et eller annet er i gjære.

Den store tredagers-debatten i Underhuset om krigssituasjonen endte med at statsminister Churchill fikk tillitsvotum - mot en stemme. Men debatten hadde brakt en usedvanlig skarp kritikk av regjeringen fra alle hold, og avstemningsresultatet betydde ikke at Underhuset på alle punkter var tilfreds med Churchills forklaringer. Den oppfatning at Churchill er den beste leder det britiske folk kan ha i denne situasjon, er imidlertid urokkelig, det kan en derimot ikke si var tilfelle med tilliten til mange av hans medarbeidere. Dette kom imidlertid ikke så klart fram i debatten, da Churchill frabad seg enhver persondebatt og tok det fulle ansvaret for alt som var gjort.

Kritikken i Underhuset rettet seg først og fremst mot den britiske krigsproduksjonen, og her inrømmet statsministeren at det enda var mange mangler til stede, han lovet derfor at det skulle bli utnevnt en ny minister for krigsproduksjonen, som altså skulle få de samme funksjoner som Donald Nelson har fått i De forenede Stater.

Det viktigste resultatet av debatten i Underhuset er en stimulering av krigsproduksjonen i Storbritannia, som allerede på de fleste områder er større enn Tysklands. Det er desuten blitt opprettet et enda intimere samarbeide med USA og Dominions. Det er opprettet et engelsk-amerikansk krigsråd for krigen i Europa og på Atlanterhavet, og et Stillehavsråd for krigen i østen. Dominions har fått representanter i den britiske regjering. Det er fra engelsk og amerikansk hold uttrykkelig blitt fastslått at hjelpen til Sovjet-Samveldet skal fortsette, og lord Beaverbrook opplyste nylig at halvparten av de tanks som produseres i England nå går til russerne. Samtidig blir det meldt om en stadig økning i den russiske krigsproduksjonen.

Det engelske samfunn sleper sikkert enda på mange byråkratiske og uelastitiske innretninger og på sneversynte politikere, men det er neppe noen tvil om at regjeringen fører en så aktiv krigspolitikk som det er mulig. Churchill er en utvilsom strategisk begavelse og en utpreget offensiv natur, og han vil sikkert vite når tiden er kommet til å ta initiativet. Men det er ingen lett kunst å forsvare hele det vidstrakte britiske imperium, som på en rekke avsnitt er sterkt utsatt, i Middelhavet, i Det nære Østen, i India, Singapore og Australia. Det hersker imidlertid hverken i England eller USA noen tvil om at det viktigste er å oppnå den militære overlegenhet over Tyskland selv om det skal skj på bekostning av store områder.

Også det tyske folks fører har holdt en ny tale, men den var i sannhet lite oppsiktsvekkende. Hitlers taler er etter hvert blitt rene gramofonplater med den samme historiske oppramsingen av begivenhetene etter 1933, av seirene rundt om i Europa de siste årene og den samme avsløringen av den fryktelige faren bolsjevikkerne hadde betydd for Europas kultur. Talen denne gangen hadde imidlertid et sterkt deffensivt preg, og det tyske folket kan vel neppe ha glemt hans erklæring for et år siden at krigen villevære avgjort i 1941, eller hans påstand i oktober at Sovjet-Samveldet allerede var beseiret. En merket at Hitler sterkt følte nødvendigheten av å måtte forklare tilbaketoget på Østfronten, samtidig som han bebudet den avgjørende offensiven til våren og en Ubåtkrig av større omfang enn noen sinne. Derimot var det ingen antydning om framstøt på andre fronter, noe som det utvilsomt foreligger planer om. Talen var på ingen måteegnet til å gi det tyske folk noen ny tro på seieren, og den tyske propagandaaen fortsætter å trekke store vekslar på Japan. Det blir allerede antydnet at krigen i Stillehavet så å si er over, og at det bare